

คำนำ

สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่มีความต้องการให้หน่วยงานของรัฐและรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงานและบริหารงาน รวมทั้งการกระจายข้อมูลข่าวสารไปสู่ประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามภารกิจ เกิดบูรณาการและเอกภาพในระบบข้อมูล ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็ว มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ อันจะสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานและประสานข้อมูลสารสนเทศระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของตนเอง เพื่อพัฒนาระบบการทำงานให้มีความรวดเร็ว ทันสมัย และตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์

ดังนั้น แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศเทศบาลเมืองบ้านไผ่ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน ให้มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต่อไป

สารบัญ

หน้า

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

๑.๑ วิสัยทัศน์	๑
๑.๒ พันธกิจ	๑
๑.๓ ยุทธศาสตร์	๒
๑.๔ เป้าหมายหลัก	๕

ส่วนที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ประวัติความเป็นมา สภาพทั่วไป และ ข้อมูลพื้นฐาน	๖

ส่วนที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนกลยุทธ์

๓.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนา	๔๐
๓.๒ แผนกลยุทธ์	๔๐

ส่วนที่ ๔ โครงการ แผนงาน/กิจกรรม

๔.๑ โครงการ	๔๒
๔.๒ แผนงาน/กิจกรรม	๔๔

ส่วนที่ ๕ การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

๕.๑ การบริหารจัดการ	๕๗
๕.๒ การติดตามประเมินผล	๕๘

ส่วนที่ ๖ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่วัดผลสำเร็จของแผนแม่บท	๕๙

๖) พัฒนาบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในทุกกระดับให้สามารถใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม แผนแม่บทฯ ฉบับนี้ได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาไว้ ๕ ด้าน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งดำเนินการในช่วง ๕ ปี เพื่อนำ ICT มาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ การบริการประชาชน การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเพื่อเป็นแหล่งเสริมสร้างความรู้ของท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ทั้ง ๕ ด้านได้แก่

☐ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของท้องถิ่น

(TongTinNet)

☐ พัฒนา ICT เพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กร และพัฒนา ICT การให้บริการกับ

ประชาชน (e-Local Admin)

☐ พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น

☐ พัฒนา ICT เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น

☐ พัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อการทำงานภายใต้วัฒนธรรมอิเล็กทรอนิกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของท้องถิ่น

(TongTinNet)

“พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และระบบสื่อสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องท้องถิ่นเหมาะสมกับการใช้งาน สนับสนุนการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภายใน และสามารถต่อเชื่อมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและการบริการประชาชน”

เป้าหมาย

๑. มีระบบคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมต่อการใช้งานตามสภาพความพร้อมของท้องถิ่น
๒. มีระบบเครือข่ายเชื่อมโยงหน่วยงานภายในของท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ นำเชื่อถือมีเสถียรภาพการทำงานและมีความมั่นคงในเรื่องข้อมูลข่าวสาร
๓. มีระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลท้องถิ่นกับท้องถิ่นอื่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานภายนอกอื่นๆ

แผนงานและกิจกรรม

๑. พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมตามสภาพของท้องถิ่น
๒. พัฒนาระบบเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงหน่วยงานภายในของท้องถิ่น
๓. พัฒนาระบบเครือข่ายและการสื่อสารข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงท้องถิ่นกับหน่วยงานภายนอก
๔. พัฒนาระบบเครือข่ายและการสื่อสารข้อมูลให้ครอบคลุมทั่วถึงในท้องถิ่น เพื่อประชาชนในท้องถิ่นสามารถรับบริการ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ได้อย่างทั่วถึง

บทที่ ๑ บททั่วไป

๑.ความเป็นมาในการจัดทำแผนแม่บท

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงหลักการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และแผนงานในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาปรับใช้ในการดำเนินงานต่างๆของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เพื่อสนับสนุนแนวทางการดำเนินงาน เพิ่มศักยภาพประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานของส่วนราชการ ภายใต้การดำเนินงานของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดของกลุ่มเป้าหมายของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา ICT องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการระดมความคิดเห็นจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ วิสัยทัศน์

“มุ่งพัฒนาเทศบาลเมืองบ้านไผ่ สู่มสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้”

วิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการและการบริหารประชาชน (e-Local Admin) อย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งทางภูมิปัญญา ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน บนฐานวัฒนธรรมท้องถิ่น”

๑.๒ พันธกิจ

“เทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อวิจัยการบริหารจัดการการบริการทางวิชาการ”

พันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

พันธกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในช่วง ๑ ปี เพื่อให้เกิดผลตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้เป็นดังนี้

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมตามสภาพของท้องถิ่น

๒) พัฒนาการบริหารงาน การจัดการและการบริหารประชาชน โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเสริมสร้างความรู้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น

๔) พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕) พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนภายใต้วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : พัฒนา ICT เพื่อการบริหาร จัดการ และการให้บริการ (e-LocalAdmin)

“พัฒนาการบริหาร การจัดการ โดยการนำ ICT เข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้เกิดบูรณาการและเอกภาพในระบบข้อมูล การวางแผน การประสานงาน การจัดสรรงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งนำ ICT มาใช้ในการให้บริการแก่ประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งจะสร้างคุณค่าให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการในด้านความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการ รวมถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ อันจะสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น”

เป้าหมาย

๑. ทุกหน่วยงานภายในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนใช้สารสนเทศร่วมกันผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้
๒. มีระบบสารสนเทศพื้นฐานสำหรับการบริหารงานได้แก่ ระบบสารสนเทศ และระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ บริหารงานบุคคล พัสดุ งบประมาณ การเงิน บัญชี
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ One Stop Service รวมทั้งสามารถให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการชำระค่าธรรมเนียมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
๔. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการให้บริการประชาชน

แผนงานและกิจกรรม

๑. พัฒนาฐานข้อมูลของท้องถิ่นโดยกำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับข้อมูลและการสื่อสาร เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ข้อมูลร่วมกันและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. พัฒนาระบบบริหารงานท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์ (e-Local Admin) ซึ่งได้แก่ระบบสารสนเทศและระบบการเชื่อมโยงข้อมูลภายในเมือง เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (MIS) การบริหารงานของหน่วยงาน (back office) และการบริการประชาชน (front office)
๓. พัฒนาระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศ (Geographic Information System : GIS) ของท้องถิ่นที่ทันสมัยและนำมาใช้งานกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากร การป้องกันภัยพิบัติต่างๆ แบบบูรณาการ
๔. พัฒนาศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารและบริการของท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและการบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว
๕. จัดตั้งผู้ดูแลหรือหน่วยงานรับผิดชอบในการวางแผน ส่งเสริม พัฒนาบำรุงรักษาและหาข้อมูลและปรับปรุงข้อมูล ดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับแผนแม่บท ICT

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น

“ส่งเสริมให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบและสามารถเข้าถึงข้อมูลและการบริการการศึกษา สาธารณสุข การบริการด้านรักษาความปลอดภัย การคมนาคมและสันติภาพการ อย่างทั่วถึง รวดเร็วและทันการ”

เป้าหมาย

๑. มีการนำ ICT มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านสังคม เช่น สาธารณสุข การศึกษาเรียนรู้ของประชาชน
๒. ครูและนักเรียนในท้องถิ่นสามารถเข้าถึงและใช้ ICT เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้
๓. มีศูนย์บริการสารสนเทศชุมชนครบทุกชุมชน
๔. มีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชนในท้องถิ่น
๕. มีบริการ เผยแพร่ข้อมูลและรับเรื่องราวร้องทุกข์ ผ่านระบบ Internet แก่ประชาชนในท้องถิ่น ในบริเวณสาธารณะ หน่วยงาน ห้องสมุด และศูนย์การค้า

แผนงานและกิจกรรม

- ๑.อบรมบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.พัฒนา Internet ชุมชน
- ๓.พัฒนาระบบการให้บริการข้อมูล และรับเรื่องราวร้องทุกข์
- ๔.พัฒนาศูนย์ความรู้ท้องถิ่น
- ๕.พัฒนาระบบ e-Learning
- ๖.จัดทำระบบเพื่อการเผยแพร่ข้อมูล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น

“ เพิ่มศักยภาพด้านเศรษฐกิจโดยใช้ ICT ในการดำเนินงานด้านต่างๆ ”

เป้าหมาย

๑. มี Web Directory สำหรับผู้ผลิตสินค้าและผู้ให้บริการในท้องถิ่น
๒. มีการจัดอบรมการใช้ ICT แก่ผู้ผลิตสินค้าและผู้ให้บริการในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
๓. ข้อมูลการแก้ไขปัญหาความยากจน

แผนงานและกิจกรรม

๑. พัฒนาจัดทำ Local Business Web Directory
๒. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดอบรม ICT สำหรับผู้ประกอบการ ผู้ผลิตสินค้า รวมทั้งเกษตรกรในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : พัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อการทำงานภายใต้วัฒนธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Culture)

“ พัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรของท้องถิ่น ทั้งในระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่น ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า”

เป้าหมาย

๑. ฝึกอบรมบุคลากรของท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองภารกิจของตน

๒. กำหนดแนวทางการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมกับบุคลากรในแต่ละระดับ และสายงาน โดยพิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคลากร เช่น บุคลากรระดับผู้บริหาร บุคลากรสายปฏิบัติการ เป็นต้น

๓. การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้บริการระบบสารสนเทศที่จำเป็นของท้องถิ่น
แผนงานและกิจกรรม

๑. ฝึกอบรมบุคลากรด้านการบริหารและจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
๒. โครงการฝึกอบรมทักษะพื้นฐานในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ
๓. โครงการฝึกอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะทาง
๔. โครงการฝึกอบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติงาน
๕. พัฒนาบุคลากรของท้องถิ่นให้มีความรู้ด้าน ICT อย่างเหมาะสมและต่อเนื่องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ตลอดเวลา

๑.๓ เป้าหมายหลัก

- ๑) มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานและเหมาะสมกับการใช้งานอย่างเพียงพอและทั่วถึงรวมทั้งมีความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายและระบบสารสนเทศ
- ๒) มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาใช้ในการพัฒนาคณะไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้
- ๓) ปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ การบริหารและการดูแลรักษาให้มีประสิทธิภาพ
- ๔) พัฒนาระบบการสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมาของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ยกฐานะจากสุขาภิบาลบ้านไผ่ เป็นเทศบาลตำบลบ้านไผ่ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๔ และในปัจจุบันยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๘ โดยที่ขณะนั้นสุขาภิบาลบ้านไผ่ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา และจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงขึ้น การดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรที่ดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีความพร้อมที่จะยกฐานะสุขาภิบาลของตนขึ้นเป็น “เทศบาล” เนื่องจากมีศักยภาพด้านต่างๆ ขึ้น ประกอบกับสุขาภิบาลบ้านไผ่มีรายได้สูงพอที่จะดำเนินการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลได้

ดังนั้น อำเภอบ้านไผ่ โดยนายฮึกหาญ โทมระศักดิ์ นายอำเภอบ้านไผ่ ในขณะนั้นได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล มติความต้องการของประชาชนที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัดขอนแก่นแล้ว รายงานเสนอกระทรวงมหาดไทยถึงความพร้อมที่จะยกฐานะสุขาภิบาลอำเภอบ้านไผ่ขึ้นเป็นเทศบาล ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๔ ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะสุขาภิบาลอำเภอบ้านไผ่และจัดเป็น “เทศบาลตำบลบ้านไผ่” อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๙๘ ตอนที่ ๑๐๑ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๔ และเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๘ ได้ยกฐานะจากเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลเมือง โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๕๔๖ ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบภายในเขตเทศบาล รวม ๑๖.๒๐ ตารางกิโลเมตร

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ แต่ก่อนได้อาศัยหอประชุมอำเภอลำเลียงเก่าเป็นอาคารสำนักงานเทศบาล ซึ่งมีนายเจริญ ติบุญมี ณ ชุมแพ (นายอำเภอบ้านไผ่ขณะนั้นเป็นนายกเทศมนตรีคนแรก ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๙ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้ดำเนินการวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่หลังใหม่ โดยนายบุญช่วย ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น บนพื้นที่ดินเนื้อที่ ๑๐ ไร่- งาน ๓๕ ตารางวา ถนนเจนจบทิศ ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่ ไปทางทิศเหนือประมาณ ๑ กิโลเมตร ซึ่งได้ใช้เป็นสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จนถึงปัจจุบัน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่ค่าพิกัดระบบ UTM ประมาณ ๒๕๓,๐๐๐ ถึง ๒๖๒,๐๐๐ ตะวันออก ค่าพิกัดประมาณ ๑,๗๗๓,๐๐๐ ถึง ๑,๗๘๐,๐๐๐ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่เขตเทศบาล ๑๖.๒๐ ตารางกิโลเมตร มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๔๐๘ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๔๔ กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่บริเวณแอ่งโคราช มีลักษณะเป็นที่ราบลูกฟูก เอียงลาดจากบริเวณเทือกเขาและที่สูงทางด้านทิศตะวันตกและด้านทิศใต้ นอกจากนี้ยังมีแนวเทือกเขาภูพานล้อมรอบทางด้านทิศตะวันออก และด้านทิศเหนือ จึงทำให้พื้นที่ตรงกลางเป็นแอ่งต่ำระบายน้ำไม่ดี มีแม่น้ำชีไหลผ่านเป็นลำน้ำแบ่งเขตระหว่างอำเภอบ้านไผ่ และอำเภอชนบท เป็นที่ราบสูงโดยสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๕๐-๓๐๐ เมตร แผ่นดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ พืชพันธุ์ธรรมชาติโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าและป่าโปร่งแบบป่าไม้ผลัดใบ

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม ภูมิอากาศแห้งแล้งมาก โดยเฉพาะเดือน เมษายน มีอุณหภูมิสูงเฉลี่ย ๒๙.๙ องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน ไปสิ้นสุดเดือน ตุลาคม ฝนที่ตกมากในพื้นที่นี้ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน ซึ่งเคลื่อนมาจากทะเลจีนใต้ทางอ่าวตังเกี๋ยผ่านเวียดนามเข้ามาในภาคอีสาน ฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคม ไปสิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ โดยอุณหภูมิเฉลี่ยของเดือนที่หนาวมากที่สุด คือเดือนธันวาคม เฉลี่ย ๒๒.๖ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

ดิน ลักษณะดินส่วนใหญ่ในเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะเป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งเกิดจากการสลายตัวของหินต้นกำเนิด แต่มีบางส่วนโดยเฉพาะบริเวณที่ลุ่มริมน้ำเป็นดินเหนียว บริเวณที่เป็นดินทรายหรือดินร่วนปนทรายจะมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แต่ในบริเวณที่เป็นดินเนื้อละเอียดจะมีความอุดมสมบูรณ์สูง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน เทศบาลเมืองบ้านไผ่มีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เพื่อการเกษตร ถึงร้อยละ ๔๘.๒๔ หรือเป็นพื้นที่ ๘.๔๙ ตารางกิโลเมตร เป็นที่นา การใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับรองลงมาก็คือเป็นที่ว่างที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ถึงร้อยละ ๒๐.๑๑ หรือเป็นพื้นที่ ๓.๕๔ ตารางกิโลเมตร ส่วนรายละเอียดอื่นๆ สามารถดูได้จากตารางแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินดังรายละเอียดด้านล่าง

ตาราง แสดงรายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ลำดับ	ประเภท	ตร.กม.	ร้อยละ
๑	นา	๘.๔๙	๔๘.๒๔
๒	ที่ว่าง	๓.๕๔	๒๐.๑๑
๓	ป่าละเมาะ	๑.๗๓	๙.๘๓
๔	พื้นที่ถนน	๐.๙๕	๕.๔๐
๕	ไร่	๐.๑๘	๑.๐๒
๖	สวน	๐.๑๖	๐.๙๑
๗	พื้นที่อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	๑.๔๐	๗.๙๕
๘	พื้นที่แหล่งน้ำ	๑.๑๕	๖.๕๓
รวม		๑๗.๖๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ผลจากการสำรวจเพื่อจัดทำโครงการระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ พ.ศ.๒๕๔๖

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้แก่ หนองน้ำและบึงธรรมชาติ เป็นลำน้ำขนาดเล็กมีน้ำไหลตลอดฤดูกาล ได้แก่ ลำห้วยทราย ความยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนแจ้งสนิททางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และลำห้วยจิก ซึ่งเป็นลำห้วยที่แยกมาจากแม่น้ำชี ไหลผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ ๑,๑๐๐ ไร่ ส่วนแก่งละว้าตั้งอยู่ในเขตตำบลโคกสำราญ อยู่ห่างตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และแยกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ อีก ๗ กิโลเมตร การประปาบ้านไผ่อาศัยน้ำที่แก่งละว้านี้เป็นแหล่งน้ำดื่มเพื่อผลิตน้ำประปาให้กับชุมชนบ้านไผ่ได้ตลอดปี

นอกจากลำห้วยทรายและลำห้วยจิกแล้วในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ยังมีแหล่งน้ำสาธารณะประเภท ห้วย หนอง บึง แหล่งเป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ที่สำคัญได้แก่

-ลำห้วยยางและลำห้วยน้อย ไหลมารวมกันเป็นลำห้วยจิกจากด้านทิศใต้ของเทศบาล มีความยาวในเขตเทศบาลประมาณ ๐.๗ กิโลเมตร

-หนองจั่วตั้งอยู่บริเวณหลังวัดป่าสุมนามัย มีพื้นที่ประมาณ ๒๐ ไร่ โดยคิดเป็นพื้นที่เก็บกักน้ำ ประมาณ ๕๒,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร

-สระสวรรค์ ตั้งอยู่บริเวณบ้านเก็ง มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ หรือคิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำ ประมาณ ๕,๙๒๘ ลูกบาศก์เมตร

-หนองลุมพุก ตั้งอยู่ที่บ้านหนองลุมพุก มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่

-สระน้ำที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่ มีพื้นที่ประมาณ ๒ งาน

-สระศึกฤทธิ์ มีพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๓,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร

แหล่งน้ำชลประทาน ที่สำคัญ ที่อยู่พื้นที่ใกล้เคียงเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ คือ

๑) อ่างเก็บน้ำห้วยทราย ตั้งอยู่ที่ตำบลโนนเมือง อำเภอบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์ในการเกษตรและการประปาจนได้ ๒,๓๓๕,๔๔๐ ลูกบาศก์เมตร มีคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งสายยาว ๓,๓๐๐ เมตร คลองซอยฝั่งขวยยาว ๑,๒๕๐ เมตร

๒) แก่งละว้า ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกสำราญ อำเภอบ้านแฮด ใช้ประโยชน์ในการประปา จนได้ ๓๗,๐๓๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร อยู่ห่างจากตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร และแยกจากถนนมิตรภาพไปทางทิศตะวันตกอีก ๗ กิโลเมตร ไม่มีคลองส่งน้ำ

๓) ฝายหนองหน้าวัว จนได้ ๑,๓๙๑,๓๖๐ ลูกบาศก์เมตร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์ในการเกษตร ปัจจุบันไม่มีคลองส่งน้ำ

เนื่องจากมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ บริเวณโดยรอบของเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จึงเหมาะสำหรับที่จะทำไร่ ทำนา ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ภายในเขตเทศบาล และเป็นที่ตั้งของอาคารพาณิชย์ บ้านเรือนและโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กขึ้นหลายแห่ง เช่น โรงงานมันสำปะหลัง คลังสินค้าเพื่อการเกษตร โรงงานยาสูบ เป็นต้น

๒. ด้านการเมือง การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ซึ่งเป็นที่ตั้งของเทศบาลเมืองบ้านไผ่มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลในเมืองและตำบลบ้านไผ่
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลในเมืองและตำบลหัวหนอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลในเมืองและตำบลหนองน้ำใส
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลหัวหนองและตำบลบ้านไผ่

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยพื้นที่ในเขตการปกครองของตำบล ๓ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลในเมือง ตำบลบ้านไผ่ และตำบลแคนเหนือ มีพื้นที่ในเขตเทศบาล ตำบลในเมืองมีพื้นที่ ๘.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๔๖.๕๙ ตำบลบ้านไผ่ มีพื้นที่ ๘.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๔๖.๕๙ และตำบลแคนเหนือ มีพื้นที่ ๑.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๖.๘๒ ของพื้นที่ทั้งหมด

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้แบ่งแยกชุมชนจากเดิม ๒๖ชุมชนออกเป็น ๓๙ ชุมชนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้เหมาะสมในด้านการให้บริการข่าวสาร การดูแล เป็นไปอย่างทั่วถึงแก่ประชากรในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ประกอบด้วยชุมชนต่างๆ จำนวน ๓๙ ชุมชน แบ่งออกเป็น ๓ เขต ดังนี้

ตารางแสดงรายละเอียดชุมชน

ลำดับ	ชื่อชุมชน	ชื่อประธานคณะกรรมการชุมชน	เขตการเลือกตั้ง
๑	ประปาบ้านไผ่	พ.ต.ท.สังวร สิกขา	เขต ๑
๒	อยู่เย็นเป็นสุข	นายธนดล กิตติวิจารณ์	เขต ๑
๓	ตลาด ๑,๒,๓	นางมลวรรณ สารบรรณ	เขต ๑
๔	ส่วนราชการ	นางราตรี จันทิน	เขต ๑
๕	แก้วทราย	นายเสรี คำภักดี	เขต ๑
๖	อุดรนคร	นางยุพิน แสงผดุง	เขต ๑
๗	หนองลุมพุก	นายสุพจน์ เกตภูมิสี	เขต ๑
๘	ศรีหมอนพัฒนา	นายสุชาติ ภูษะรมณี	เขต ๑
๙	เจนจบทิศ	นายสุพล บุตรศรี	เขต ๑
๑๐	ยิ่งยง	นายทองพูล พงดงนอก	เขต ๑

๑๑	จัดสรร	นายสิงห์มลายี ปาปะสิม	เขต ๑
๑๒	คลองชลประทาน	นางจิรภา ปฏิกานัง	เขต ๒
๑๓	ห้วยทราย	นายเจริญ ะวีระ	เขต ๒
๑๔	พระธรรมสาร	นายเจริญ จันทา	เขต ๒
๑๕	บขส.	นายวันชัย สอนอินทร์	เขต ๒
๑๖	ศาลเจ้า	นายสมชาย โมกโธสง	เขต ๒
๑๗	ศาลเจ้า ๒	นางบำรุง พรหมรัตน์	เขต ๒
๑๘	โนนสว่าง	นายบุญถิ่น ศรีดารา	เขต ๒
๑๙	สมหวังสังวาลย์	นางละมัย ต่ายทรัพย์	เขต ๒
๒๐	สมหวังสังวาลย์ ๒	นางสาวสุทิน ชมตรีนอก	เขต ๒
๒๑	สมประสงค์พัฒนา	นายสนธิ ชัดโธสง	เขต ๒
๒๒	หลักสิบสี่	นายทองแดง ธรรมมีภักดี	เขต ๒
๒๓	ประเสริฐแก้ว	นายทองใบ ทองทา	เขต ๒
๒๔	โนนสะอาด	นายวิราศ ยอดสง่า	เขต ๒
๒๕	หนองแคน	นางสงวน พายุ	เขต ๒
๒๖	หมู่ ๑ พัฒนา	นางลัดดา สุทธิสำราญ	เขต ๒
๒๗	สุมนามัย	นางผ่องผกา ศรีจุมพล	เขต ๓
๒๘	ขนมจีน ๒๐๐๐	นายจิรวัดน์ โพธิ์ศรี	เขต ๓
๒๙	มิตรภาพซอย ๔ พัฒนา	นายภูวนัย นิमितไตรสกุล	เขต ๓
๓๐	บ้านไผ่เก่า	นางหนูพิน เชื้อบัณฑิต	เขต ๓
๓๑	บ้านไผ่พัฒนา	นางบุญสวย อินทรสงเคราะห์	เขต ๓
๓๒	บ้านข้าพัฒนา	นายสุเวช รอบรู้	เขต ๓

๓๓	ศรีบุญเรือง	นายบุญเรือง เอื้อเมมาติ๊ะ	เขต ๓
๓๔	โพธิ์สวรรค์	นายถาวร ศรีสุข	เขต ๓
๓๕	กกแดง	นายพรพระอินทร์ อักษรเสือ	เขต ๓
๓๖	แสงทองประชาสรรค์	นายทองสุข เห่งศรี	เขต ๓
๓๗	โนนสวรรค์	นายจำนงค์ โฉมสันเทียะ	เขต ๓
๓๘	หมู่สี่พัฒนา	นายประยัต อุดม	เขต ๓
๓๙	ปอบิด	นายสุนิตย์ จินดา	เขต ๓

๒.๒ การเลือกตั้ง

เทศบาล เป็นการจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยให้ราษฎรในท้องถิ่นเลือกตั้งคณะบุคคลในท้องถิ่นขึ้นมาคณะหนึ่งตามกฎหมายเพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นคือ สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.)

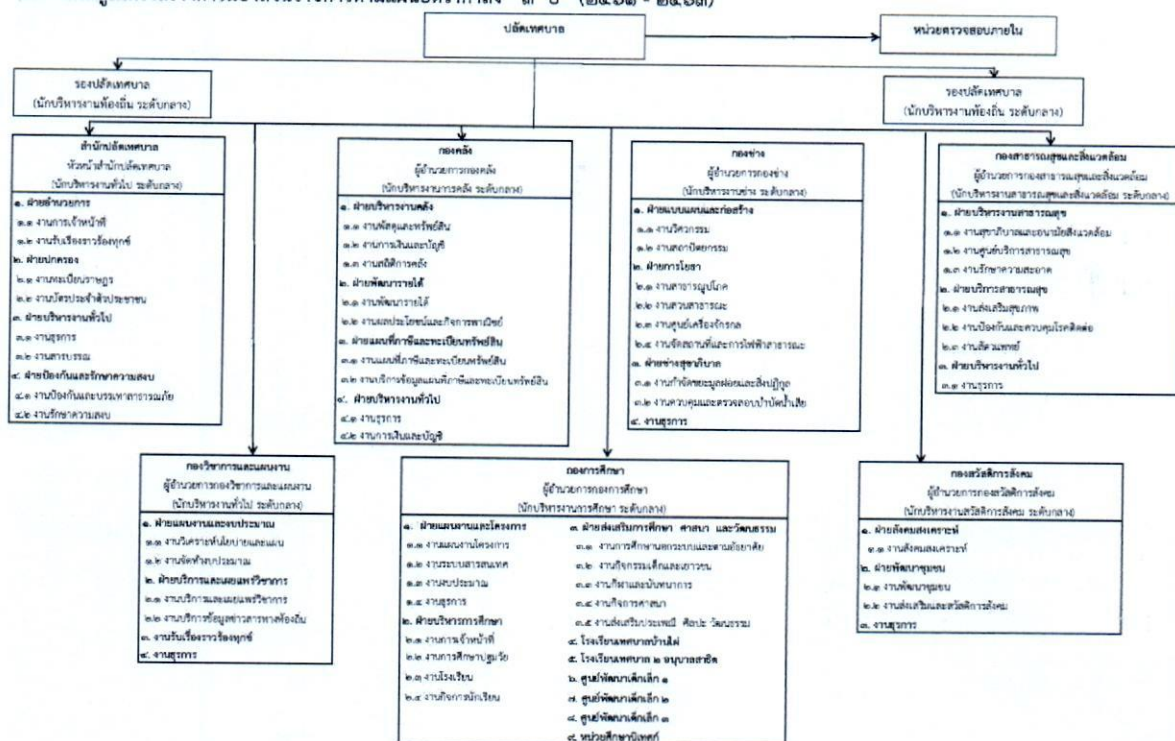
องค์กรเทศบาลประกอบด้วยคณะผู้บริหารและสภาเทศบาล

คณะผู้บริหาร ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีคนหนึ่ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และมีระยะการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งและนายกเทศมนตรี อาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ตามเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม ถึง พ.ศ.๒๕๔๖ ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสามคนแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี ได้จำนวนรวมกันไม่เกินสามคน ในปัจจุบันเทศบาลเมืองบ้านไผ่ไม่มีคณะผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งจะมีว่าที่ร้อยเอกวัทธิกร ทรงยศวัฒนา ปลัดเทศบาลเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่ นายกเทศมนตรีเมืองบ้านไผ่

สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และมีระยะการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีจำนวนสมาชิก ๑๘ คน โดยแบ่งเป็น ๓ เขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งละ ๖ คน สมาชิกสภาเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ประกอบด้วย(ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๕๗)

๑. นายปัญญา	บัวแสง	ประธานสภาเทศบาลเมืองบ้านไผ่
๒. นางสาวจิรวดี	เจริญศิลป์	รองประธานสภาเทศบาล
๓. นางพัชรา	ศิริศักดิ์กมล	สมาชิกสภาเทศบาลเขต ๑

๓.ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร ณ เดือน กันยายน ๒๕๖๑ จำนวน ๒๗,๘๐๗ คน

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ช่วงอายุ	เพศ		รวม (คน)
	ชาย(คน)	หญิง (คน)	
แรกเกิด - อายุ ๑๐ ปี	๑,๓๑๓	๑,๒๙๑	๒,๖๐๔
อายุ ๑๑ ปี - ๒๐ ปี	๑,๕๔๓	๑,๔๓๘	๒,๙๘๑
อายุ ๒๑ ปี - ๓๐ ปี	๑,๗๕๕	๑,๗๕๕	๓,๕๑๐
อายุ ๓๑ ปี - ๔๐ ปี	๑,๘๗๙	๑,๘๒๓	๓,๗๐๒
อายุ ๔๑ ปี - ๕๐ ปี	๒,๑๑๑	๒,๒๗๕	๔,๓๘๖
อายุ ๕๑ ปี - ๖๐ ปี	๒,๐๒๙	๒,๓๕๗	๔,๓๘๖
อายุ ๖๑ ปี - ๗๐ ปี	๑,๓๗๐	๑,๘๔๔	๓,๒๑๔
อายุ ๗๑ ปี ขึ้นไป	๑,๓๗๓	๑,๖๕๑	๓,๐๒๔
รวม	๑๓,๓๗๓	๑๔,๔๓๔	๒๗,๘๐๗

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ด้านการศึกษาพื้นที่ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จำนวน ๑ แห่ง จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ จำนวน ๘ แห่ง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๔ แห่ง และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต ๒๕ จำนวน ๑ แห่ง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

-โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จำนวน ๒ แห่ง

๑. โรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่
๒. โรงเรียนเทศบาล ๒ อนุบาลสาธิต เทศบาลเมืองบ้านไผ่

-ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จำนวน ๓ แห่ง

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ (บ้านเกิ้ง)
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓ (โนนสว่าง)

-โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ จำนวน ๘ แห่ง

๑. โรงเรียนบ้านไผ่ประถมศึกษา
๒. โรงเรียนบ้านหนองลุมพุก
๓. โรงเรียนจตุรมิตรบ้านไผ่
๔. โรงเรียนประเสริฐแก้วอุทิศ
๕. โรงเรียนบ้านไผ่แสงทองประชาสรรค์
๖. โรงเรียนวัดจันทร์ประสิทธิ์
๗. โรงเรียนชุมชนบ้านไผ่ยิ่งยงอุทิศ
๘. โรงเรียนบ้านเกิ้ง

-โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๔ แห่ง

๑. โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่
๒. โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่
๓. โรงเรียนกรรณศึกษา
๔. โรงเรียนเอี่ยมไพศาล

-โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต ๒๕
จำนวน ๑ แห่ง คือโรงเรียนบ้านไผ่

-สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน ๒ แห่ง

๑. วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่

๒. มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น

สำหรับเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา โดยจัดตั้งโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดเทศบาล จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ ตั้งอยู่ชุมชนไผ่เก่า ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่นจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปัจจุบันมีนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น ๖๔๗ คน

๒. โรงเรียนเทศบาล ๒ อนุบาลสาธิต เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่ ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ตำบล ในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ ปัจจุบันมีนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น ๔๕๕ คน

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ (บ้านแก้ง) ตั้งอยู่ ชุมชนบ้านแก้ง ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น มีเด็กเล็กอายุตั้งแต่ ๒ ขวบถึง ๓ ขวบ ๑๑ เดือน ปัจจุบันมีจำนวนเด็กเล็ก จำนวนทั้งสิ้น ๕๐ คน

๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒ ตั้งอยู่ ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่นมีเด็กเล็กอายุตั้งแต่ ๒ ขวบ ถึง ๓ ขวบ ๑๑ เดือน ปัจจุบันมีจำนวนเด็กเล็ก จำนวนทั้งสิ้น ๑๒๕ คน

๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓ (โนนสว่าง) ตั้งอยู่ ชุมชนโนนสว่าง ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่นมีเด็กเล็กอายุตั้งแต่ ๒ ขวบถึง ๓ ขวบ ๑๑ เดือน ปัจจุบันมีจำนวนเด็กเล็กจำนวนทั้งสิ้น ๘๐ คน

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ยังได้ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยจัดให้มีการเรียนรู้จากห้องสมุดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่ในบริเวณที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเปิดให้บริการทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ

นอกจากนี้ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการให้ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านวิชาการ เช่น การส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการระดับเทศบาล ระดับภาค และระดับประเทศ และการ ทำบันทึกข้อตกลง (MOU) เพื่อร่วมมือและ แลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบันทางการศึกษาต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันขงจื้อ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดขอนแก่น โรงเรียนบ้านไผ่ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต๒ และสนับสนุนด้าน

งบประมาณบุคลากรการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้แก่นักเรียนและประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๔.๒ สาธารณสุข

การบริการด้านการสาธารณสุข ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการให้บริการหลายด้าน เพื่อเป็นการให้บริการประชาชนให้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน ตามมาตรฐานของหน่วยบริการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการให้บริการประชาชน และเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ คือ

๑. เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ให้บริการด้านการสาธารณสุข โดยเปิดศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ณ อาคารตลาดสดเทศบาล ๔ (เดิม) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพครบวงจรทั้งทันตกรรม และการแพทย์แผนไทย ภายใต้ความร่วมมือกับโรงพยาบาลบ้านไผ่ เป็นสถานที่บริการที่ให้บริการประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับแจกจ่ายยาสามัญประจำบ้านและยาสำหรับการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ส่งเสริม พร้อมกับแนะนำการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิดและจ่ายยาเม็ดคุมกำเนิด แจกถุงยางอนามัย การฉีดวัคซีนป้องกันโรค และการควบคุมสัตว์ที่เป็นพาหนะนำโรคมาสู่คนเช่น สุนัขบ้า หนู แมลงสาบ ยุง เป็นต้น

๒. ให้บริการหน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน EMS กู้ชีพ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยเปิดให้บริการ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง มีอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์ จำนวน ๙ คน หน่วย EMS ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ทำงานกับ EMS โรงพยาบาลบ้านไผ่ และกู้ชีพของมูลนิธิกู้ภัยบ้านไผ่ ที่ได้มาตรฐานทั้งบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย ในการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ส่งต่อไปรับการรักษาพยาบาลยังสถานพยาบาลอย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ให้บริการเป็นที่ประทับใจ มีความรวดเร็ว และเสมอภาค

๓. สร้างกลุ่มชมรมต่างๆ เพื่อเป็นเครือข่ายในการดูแลสุขภาพของกลุ่มชมรมต่างๆ

๔. จัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องผลิตภัณฑ์สุขภาพ แก่ประชาชนผู้นำชุมชน / อสม. และร้านค้าต่างๆครอบคลุมพื้นที่ในชุมชน

๕. สร้างกลุ่มอาสาพัฒนาเมืองบ้านไผ่ เช่น อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ อาสาสมัครดูแลผู้พิการ

๖. สนับสนุนและเพิ่มศักยภาพการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น สนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ

๗. ออกหน่วยบริการรับซื้อน้ำมันทอดซ้ำ ให้ความรู้แก่ประชาชนที่มาใช้บริการ โดยการแจกแผ่นพับ เกี่ยวกับพิษภัยของน้ำมันทอดซ้ำ

๘. ออกตรวจเฝ้าระวังการใช้ น้ำมันทอดซ้ำในร้านอาหารพร้อมทั้งให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในเรื่องพิษของการใช้น้ำมันทอดซ้ำ

๙. พัฒนาระบบรักษาความสะอาดและการจัดเก็บขยะมูลฝอย โดยปรับปรุงวิธีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ลดจำนวนเที่ยวในการขนถ่าย สร้างมูลค่าในการนำขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สร้างแรงจูงใจและความตระหนักในหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วมการดูแลรักษาความสะอาดบ้านและชุมชน การชำระค่าธรรมเนียมการจัดเก็บค่าขยะมูลฝอย รวมถึงการปรับปรุงงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑๐. วางระบบและพัฒนาระบบการรักษาความสะอาดและการจัดเก็บขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพให้ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีการลดจำนวนเที่ยวการเก็บขนขยะมูลฝอย แต่มีประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยให้ครอบคลุมพื้นที่โดยใช้หลักการ ๓Rs ในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางในชุมชน ทำให้ปริมาณขยะที่จะไปกำจัดลดลงรวมทั้งมีการนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่

เทศบาลเมืองบ้านไผ่รวม ๓๙ ชุมชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนารักษาความสะอาดและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในชุมชนให้น่าอยู่ น่าอาศัย มีความปลอดภัยและมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนชำระค่าธรรมเนียมการเก็บขนขยะมูลฝอย รวมทั้งมีการปรับปรุงด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น การควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยการพ่นสารเคมีกำจัดยุงลาย การแจกทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำ การพัฒนาความสะอาดภายในชุมชน

ส่งเสริม/สนับสนุน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมและรักษาความสะอาดภายในชุมชน รวมถึงจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอยด้วยตนเอง ตามโครงการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน เพื่อเพิ่มความครอบคลุมในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่น

๑๑. พัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนโครงการตลาดสดน้ำซื่อ ร้านอาหารปลอดภัย เพื่อเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนและสุขภาวะที่ดี โดยการออกตรวจประเมินด้านสุขลักษณะของตลาดตามเกณฑ์ ตลาดสดน้ำซื่อ พร้อมเก็บตัวอย่างอาหารเพื่อตรวจสอบหาสารปนเปื้อน ออกสำรวจและตรวจประเมินร้านอาหารประจำปี พร้อมทั้งจัดตั้งชมรมผู้ประกอบการร้านอาหาร และดำเนินการจัดทำคู่มือประกอบการร้านอาหารเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๔.๓ อาชญากรรม

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสความเจริญของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ การเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาวัฒนธรรม จนนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมอย่างชิงเพื่อความปลอดภัย ซึ่งการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวที่ผ่านมาถือเป็นหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องดำเนินการเพียงหน่วยงานเดียว และเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบภารกิจดังกล่าวตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทำให้เป็นภาระที่ได้รับความนิยมกว่าอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอยู่จำนวนค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับอัตรากำลังตำรวจทั่วประเทศมีจำนวนราว ๒.๕ แสนคนต่อจำนวนประชากรทั่วประเทศประมาณ ๖๕ ล้านคน ทำให้การสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ตามอำนาจหน้าที่สามารถทำได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ไม่อาจครอบคลุมจำนวนประชากรทั้งหมดในพื้นที่หรือสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ดังนั้น ความร่วมมือร่วมใจของประชาชนที่จะเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สุด ที่เจ้าหน้าที่จะต้องเข้าใจและจะต้องเรียนรู้ถึงสภาพของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละ

พื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นเกิดอะไรขึ้นในสังคมเมืองสังคมชนบท เจ้าหน้าที่จะต้องสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมและทันที่ โดยดำเนินงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อย่างเป็นระบบในทุกพื้นที่ เปลี่ยนแปลงความเชื่อและทัศนคติที่วางานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นภารกิจและหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องต่อสู้และแก้ไขผลงกับสภาวะปัญหาตามลำพังแต่ฝ่ายเดียว ต้องให้ ทุกฝ่ายตระหนักว่าตำรวจนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสังคม เมื่ออาชญากรรมเป็นปัญหาและเป็นภัยต่อสังคม การป้องกันอาชญากรรมจึงต้องเป็นความรับผิดชอบร่วมมือกันทุกฝ่ายในสังคม ประชาชนจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมความสำเร็จในทางปฏิบัติจะบังเกิดขึ้นได้จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอันดับแรกและต้องมีพื้นฐานแห่งความเชื่อมั่นศรัทธาเข้าใจซึ่งกันและกันร่วมมือกันตลอดไป

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนรวมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายป้องกันและรักษาความสงบ สำนักปลัดเทศบาลได้ทำโครงการให้เจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรบ้านไผ่ ออกตรวจความสงบเรียบร้อยและอาชญากรรมในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ผลปรากฏว่าปัญหาอาชญากรรมในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ไม่เกิดขึ้นเลย

๔.๔ ยาเสพติด

เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมไทยประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น ปัญหาการก่อการร้ายในบริเวณ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาอุทกภัย ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ฯลฯ โดยเฉพาะปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้น นับได้ว่ามีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น และเป็นปัญหาระดับชาติ เป็นนโยบายของรัฐบาลที่เร่งด่วนให้ภาครัฐและประชาชนร่วมกันแก้ไข ซึ่งในขณะนี้แม้กระทั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานทุกภาคส่วน จะได้พยายามเร่งระดมสรรพกำลังและทรัพยากรด้านต่าง ๆ ในการดำเนินการป้องกันปราบปรามอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่ก็ปรากฏได้ว่าความพยายามดังกล่าวได้ผลเพียงในระดับหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากการปฏิบัติมีข้อจำกัดหลายประการโดยเฉพาะในเขตชุมชนเมืองและชุมชนหนาแน่น รวมทั้งพื้นที่ที่มีสถานบริการและมั่วสุมต่าง ๆ เช่น ร้านเกมส์ อินเทอร์เน็ต และสถานที่ลับตาผู้คน ฯลฯ ประชากรกลุ่มเสี่ยงยังคงเป็นเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา ตลอดจนผู้ใช้แรงงาน และผู้ว่างงาน อีกทั้งผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งผู้ค้าและผู้เสพ

จากปัญหายาเสพติดที่ทวีความรุนแรงและใกล้ตัวเราในขณะนี้ เป็นเรื่องสำคัญที่เทศบาลเมืองบ้านไผ่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันเพื่อขจัดมหันตภัยร้ายนี้ให้หมดสิ้นไป หรือบรรเทาเบาบางลง เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ตั้งงบประมาณเพื่อให้การอุดหนุนงบประมาณทั้งจังหวัดขอนแก่น อำเภอบ้านไผ่ และสถานีตำรวจภูธรบ้านไผ่ เพื่อให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรณรงค์ให้กับเด็กและเยาวชน ประชาชน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ใน

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ พร้อมทั้งให้นักเรียบเรียงจัดกิจกรรมรณรงค์ให้กับสังคม ชุมชนภายนอก เพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดทุกชนิด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ มีพื้นที่รับผิดชอบ ๑๖.๒๐ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยชุมชนต่าง ๆ จำนวน ๓๙ ชุมชน มีประชากรจำนวน ๒๘,๔๓๖ คน ซึ่งคณะผู้บริหารมีนโยบายที่จะพัฒนาเมืองบ้านไผ่ให้เจริญก้าวหน้ามีความพร้อมและสามารถปรับตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม สามารถทำให้ชุมชนและประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้รับประโยชน์จากแนวทางการพัฒนาให้เป็นชุมชนน่าอยู่ มีสภาพแวดล้อมที่ดี ประชาชนมีความสุขทั้งกายและใจ

กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองบ้านไผ่ รับผิดชอบด้านสังคมสงเคราะห์ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ คนพิการ เด็ก เยาวชน และประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน รวมทั้งการให้บริการในการจ่ายเบี้ยยังชีพประเภทต่าง ๆ ตามนโยบายรัฐบาล การช่วยเหลือด้านการสังคมสงเคราะห์ เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับประชาชนผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ทั้งในภาวะสถานการณ์ที่ถูกเงิน ภาวะที่สังคมโลกเปลี่ยนไป ให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเอาใจใส่จากองค์กรระดับท้องถิ่น และอีกประการหนึ่งเป็นการนำประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลซึ่งกันและกันภายในชุมชน ในปัจจุบันเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๓,๖๗๗ ราย คนพิการ จำนวน ๘๑๗ ราย ผู้ป่วยเอดส์ จำนวน ๔๔ ราย เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๒๓๓ ราย การสงเคราะห์ผู้ประสบภัยจากภัยธรรมชาติในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ จำนวน ๑๕๐ ราย ซึ่งผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน คนยากจนและด้อยโอกาสได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลือทั้งเป็นเงินช่วยเหลือและหรือจัดซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค วัสดุ สิ่งของ ในเบื้องต้นอย่างเร่งด่วน

การทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ เราทำงานแบบประชารัฐ มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน ท้องถิ่น ในการให้ความช่วยเหลือพี่น้องประชาชน ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในชีวิตทรัพย์สิน ได้รับการจัดสวัสดิการภาครัฐอย่างทั่วถึง เป็นการสร้างความเข้มแข็งชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งด้านอาชีพ รายได้ ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะ แก้ไขปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรมและให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ใช้เส้นทางถนนเป็นหลัก การคมนาคมของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ มีเส้นทางคมนาคมติดต่อภายในเทศบาล และใช้ติดต่อกับอำเภอและจังหวัดอื่นๆ ดังนี้

(๑) ภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างอำเภออื่นๆ กับเทศบาลเมืองบ้านไผ่ทางด้านทิศเหนือ ผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นระยะทางประมาณ ๖.๐๕ กิโลเมตรเป็นเส้นทางหลักของเทศบาล

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (ตอนเลี้ยวเมือง) เป็นเส้นทางเลี้ยวตัวเมืองด้านตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นระยะทางประมาณ ๔.๙๕ กิโลเมตร ใช้เป็นเส้นทางเลี้ยวเมืองเพื่อไปยังตำบล หัวหนอง

ถนนแจ้งสนิท ประกอบด้วย ๒ เส้นทางคือ แจ้งสนิท-บ้านไผ่ชนบท และแจ้งสนิทบ้านไผ่-บรบือเป็นเส้นทางหลักในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีระยะทางในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่รวมประมาณ ๙.๖๘ กิโลเมตร โดยที่ถนนแจ้งสนิทบ้านไผ่-ชนบทยาว ๔.๐๔ กิโลเมตร และถนนแจ้งสนิทบ้านไผ่-บรบือยาว ๕.๖๔ กิโลเมตร

ถนนเจนจบทิศ เป็นถนนหลักที่แยกจากถนนแจ้งสนิทไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือมีระยะทางในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ประมาณ ๒.๓๒ กิโลเมตร

ถนนสุขาภิบาล ๒ เป็นถนนที่แยกจากถนนแจ้งสนิทไปทางทิศใต้ไปบรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ มีระยะทางประมาณ ๑.๙๕ กิโลเมตร

ถนนสมหวัง-สังวาลย์ เป็นถนนที่แยกจากถนนแจ้งสนิทไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ มีระยะทางประมาณ ๑.๐๔ กิโลเมตร

ถนนบ้านเกิ้ง เป็นถนนที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไปยังตำบลบ้านไผ่ มีระยะทางที่ผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่ประมาณ ๑.๒๘ กิโลเมตรและยังมีถนนสายรองเชื่อมโยงกันในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เช่น ถนนประชุมธนสาร ถนนมนตรี ถนนทองประเสริฐ เป็นต้น

(๒) เส้นทางติดต่อกับอำเภออื่นๆ

๑) ทางรถยนต์

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ผ่านชุมชนและถนนสายหลักไปสู่ชุมชนต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอบ้านแฮด ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่นและเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ที่อำเภอเมืองสระบุรี ซึ่งใช้เป็นเส้นทางหลักเข้ากรุงเทพฯ โดยมีรถประจำทางสายกรุงเทพฯ-ขอนแก่น เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (เลี้ยวเมือง) ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม โดยมีรถประจำทางสายบ้านไผ่-มหาสารคาม เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๙ (บ้านไผ่-ชนบท) ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอชนบทและอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น โดยมีรถประจำทางสายบ้านไผ่-ชนบท เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๐๑ (บ้านไผ่-หนองสองห้อง) ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น โดยมีรถประจำทางระหว่างบ้านไผ่-หนองสองห้อง เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๙๗ (บ้านไผ่-เปือยน้อย) ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยมีรถประจำทางสายบ้านไผ่-เปือยน้อย เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

๒) ทางรถไฟ

มีรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นระยะทางประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางจากสถานีบ้านไผ่ ถึงสถานีขอนแก่น ประมาณ ๔๕ นาที และใช้เวลาเดินทางจากบ้านไผ่ถึงกรุงเทพฯ ประมาณ ๗ ชั่วโมง โดยมีขบวนรถไฟสายต่างๆ ผ่านสถานีบ้านไผ่ ๒๖ ขบวนและสินค้าขึ้น-ลงที่สถานีนี้กว่า ๑,๐๐๐ ตัน

(๓) การจราจร

การจราจรภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่มีความคล่องตัวสูง เนื่องจากสภาพของถนนหลัก ถนนเส้นสำคัญมีสภาพผิวการจราจรที่ดี ปัญหาในการจราจรติดขัดจึงมีน้อยแต่จะมีบ้างในช่วงชั่วโมงเร่งด่วนแต่ไม่รุนแรง ประกอบกับจำนวนปริมาณรถยนต์ รถจักรยานยนต์ยังมีเพิ่มขึ้นไม่มากจนเกินไป แต่จะมีปัญหาในการปฏิบัติตามกฎจราจรในการใช้รถใช้ถนนของประชาชน และผู้ขับขี่ยานพาหนะ จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุ และในถนนสายสำคัญมีการจอดรถที่ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งจะต้องแก้ไข

ปัจจุบันเมืองบ้านไผ่ เป็นศูนย์รวมด้านเศรษฐกิจเป็นตลาดแลกเปลี่ยนสินค้าทางด้านการเกษตร การติดต่อธุรกิจ ทำให้การคมนาคมเป็นปัจจัยสำคัญในการรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และผู้คนส่วนใหญ่ใช้ถนนในการสัญจร ไป - มา เพื่อไปยังจังหวัดต่างๆ มากมาย เช่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เทศบาลได้ทำการปรับปรุงซ่อมแซมบูรณะทุกปีเพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการสัญจร ไป-มาและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ตลอดจนการรองรับการเจริญเติบโตของเมืองบ้านไผ่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนเป็นสำคัญซึ่งมีถนนภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ แยกออกเป็นดังนี้

๑. ถนนลาดยาง จำนวน ๕๔ สาย ความยาว ๑๙,๒๖๒ เมตร พื้นที่ ค.ส.ล. ๑๐๗,๖๔๗ ตารางเมตร
๒. ถนนคอนกรีตจำนวน ๑๖๑ สาย ความยาว ๔๗,๓๙๑ เมตร พื้นที่ ค.ส.ล. ๒๒๖,๘๘๙ ตารางเมตร
๓. ถนนลูกรัง จำนวน ๑ สาย ความยาว ๓๐๐ เมตร พื้นที่ ค.ส.ล. ๑,๒๐๐ ตารางเมตร

๕.๒ การไฟฟ้า

การบริการด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อยู่ในความควบคุมของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดขอนแก่น สาขาอำเภอบ้านไผ่ ไฟฟ้าที่นำไปใช้ประโยชน์มีหลายประเภท ได้แก่ บ้านพักอาศัย เพื่อการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม ส่วนราชการ สำหรับไฟฟ้าสาธารณะที่เป็นการให้แสงสว่างตามถนนสายต่างๆ และที่สาธารณะภายในเขตเทศบาลนั้น เทศบาลมีหน้าที่รับผิดชอบให้มีไฟฟ้าสาธารณะและต้องขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะออกไปตามความจำเป็น อีกทั้งจะต้องมีการบำรุงรักษาโคมไฟ หลอดไฟฟ้า และอุปกรณ์เมื่อเกิดการชำรุดเสียหาย ปัจจุบันประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีไฟฟ้าใช้คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๕.๓ การประปา

การประปา ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่บางส่วนยังไม่ได้รับการบริการของการประปา ในปัจจุบันการประปาภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่อยู่ในความควบคุมรับผิดชอบของสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดขอนแก่น สาขาบ้านไผ่ โดยอาศัยแหล่งน้ำจากแก่งละว้าเป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตน้ำประปาให้อำเภอบ้านไผ่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะมีประปาใช้คิดเป็นร้อยละ ๙๘ และบางส่วนของชุมชนยังไม่มีน้ำประปาใช้คิดเป็นร้อยละ ๒ เนื่องจากมีการขยายตัวในการปลูกสร้างบ้านเรือนขึ้นมาใหม่ และเทศบาลได้มีการตั้งงบประมาณเพื่อขยายเขตประปาเป็นประจำทุกๆ ปี

๕.๔ โทรศัพท์

โทรศัพท์ การบริการด้านโทรศัพท์ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะมีการให้บริการเครือข่ายของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ศูนย์บริการลูกค้า ทีโอที สาขาบ้านไผ่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) สำนักงานบริการลูกค้า กสท สาขาบ้านไผ่และมีเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของหลายค่ายที่ให้บริการ เช่น ค่าย ทรูมูฟ ค่ายดีแทค ค่ายเอไอเอส เป็นต้น ซึ่งมีสัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตระบบ ๓G ๔G ให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะมีโทรศัพท์มือถือใช้

๕.๕ ไปรษณีย์ การสื่อสาร หรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ไปรษณีย์ การสื่อสาร การขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์จะมีการให้บริการของการบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด สาขาบ้านไผ่ (ปณ บ้านไผ่) สำหรับการให้บริการต่าง ๆ ของไปรษณีย์จะให้บริการอยู่ ๔ บริการ ดังนี้ บริการไปรษณีย์ บริการการเงิน การสะสมตราไปรษณียากร สินค้าไปรษณีย์สำหรับการสื่อสารมวลชน ต่างๆ ได้มีความเจริญก้าวหน้ามาก และมีการสื่อสารผ่านระบบเคเบิลและจานดาวเทียมของภาคเอกชน

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

การเกษตรในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนมากจะเป็นการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งสามารถรองรับผลผลิตในภาคเอกชนได้ เช่น การปลูกข้าว และอ้อย ประชาชนยังมีการบริโภคสินค้าด้านการเกษตร และสัตว์เลี้ยงเป็นสำคัญ มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการประมง จำนวน ๕ แห่ง คือ หนองจั่ว สระสวรรค์ หนองลุมพุก อ่างเก็บน้ำห้วยทราย ฝายหนองนาแว ถ้าได้รับการพัฒนา และปรับปรุงระบบการเก็บกักน้ำให้ดีขึ้นจะทำให้สามารถสนับสนุนในการพัฒนาภาคการเกษตร การประมงได้ พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะอาศัยน้ำจากน้ำฝนเป็นหลักการเปลี่ยนแปลงและการแปรผันทางสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิตสินค้าทางการเกษตร ทำให้เกิดความไม่แน่นอนไม่ต่อเนื่องมีอัตราความเสี่ยงสูง ปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะดินซึ่งเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ ดินมีคุณภาพต่ำ ทำให้การเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควร ขาดการส่งเสริมเกษตรกรและเกษตรกรไม่มีความรู้ด้านการเกษตรอย่างแท้จริง เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถใช้น้ำจากแหล่งเก็บกักน้ำได้

๖.๒ การบริการ

การให้บริการของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

(๑) ห้องสมุดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้จัดตั้งขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๖ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของกองการศึกษา ตั้งอยู่ ณ อาคารด้านหน้าหน้าว่าการอำเภอบ้านไผ่ (ฝั่งข้างประตูทางออก) และเป็นศูนย์ภาษาอาเซียน เปิดให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป นักเรียน นักศึกษาและพนักงานเทศบาล โดยมีวัตถุประสงค์

๑.๑) เพื่อให้มีหนังสือ วารสาร บทความ เอกสารทางด้านวิชาการ ทางการบริหาร ด้านต่างๆ กฎหมาย ระเบียบของทางราชการ

๑.๒) เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของทางราชการและข้าราชการ พนักงานเทศบาล และลูกจ้าง ประชาชนโดยทั่วไป นักเรียน นักศึกษา

๑.๓) เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.๒๕๔๐ และเป็นศูนย์ข้อมูลของเทศบาล เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. และเป็นโครงการต่อเนื่องในการที่จะพัฒนาห้องสมุดให้มีหนังสือ เอกสาร บทความ ฯลฯ ให้บริการแก่ประชาชนอย่างเพียงพอ

(๒) การบริการด้านการสาธารณสุข

การบริการด้านการสาธารณสุข ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการให้บริการหลายด้าน เพื่อเป็นการให้บริการประชาชนให้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน ตามมาตรฐานของหน่วยบริการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการให้บริการประชาชน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ คือ

๑. เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ให้บริการด้านการสาธารณสุข โดยเปิดศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ณ อาคารตลาดสดเทศบาล ๔ (เดิม) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพครบวงจรทั้งทันตกรรม และการแพทย์แผนไทย ภายใต้ความร่วมมือกับโรงพยาบาลบ้านไผ่ เป็นสถานที่บริการที่ให้บริการประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับแจกจ่ายยาสามัญประจำบ้านและยาสำหรับการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ส่งเสริม พร้อมกับแนะนำการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิดและจ่ายยาเม็ดคุมกำเนิด แจกถุงยางอนามัย การฉีดวัคซีนป้องกันโรคและการควบคุมสัตว์ที่เป็นพาหนะนำโรคมานสู่คน เช่น สุนัขบ้า หนู แมลงสาบ ยุง เป็นต้น

๒. ให้บริการหน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน EMS กู้ชีพ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยเปิดให้บริการ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง มีอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์ จำนวน ๙ คน หน่วย EMS ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ทำงานกับ EMS โรงพยาบาลบ้านไผ่ และกู้ชีพของมูลนิธิกุ๊กภัยบ้านไผ่ ที่ได้มาตรฐานทั้งบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย ในการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ส่งต่อไปรับการรักษาพยาบาลยังสถานพยาบาลอย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ให้บริการเป็นที่ประทับใจ มีความรวดเร็ว และเสมอภาค

(๓) การจัดการขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอยต้นทางและกลางทางของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๑. ปริมาณและลักษณะขยะมูลฝอย

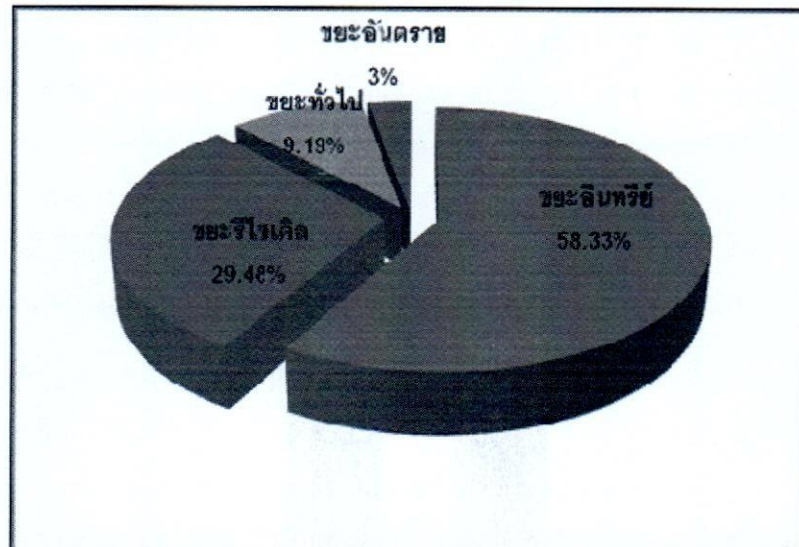
มีอัตราการเกิดขยะมูลฝอยประมาณ ๐.๙๓ กิโลกรัม/คน/วัน และมีองค์ประกอบขยะมูลฝอยทางกายภาพ ดังนี้

- ขยะมูลฝอยที่สามารถทำปุ๋ยหมักได้รวมทั้งสิ้นร้อยละ ๕๘.๓๓ ประกอบด้วย เศษอาหาร ร้อยละ ๒๕.๙๖ และเศษใบไม้ร้อยละ ๓๒.๓๗

- ขยะมูลฝอยที่สามารถรีไซเคิลได้รวมทั้งสิ้นร้อยละ ๒๙.๔๘ ประกอบด้วย กระดาษร้อยละ ๗.๗๘ พลาสติกร้อยละ ๖.๐๔ วัสดุเหลือใช้ร้อยละ ๑๕.๒๑ โลหะร้อยละ ๐.๔๒ และแก้วร้อยละ ๓.๐๓

- ขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัดรวมทั้งสิ้นร้อยละ ๙.๑๙ ประกอบด้วย กระดาษที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ร้อยละ ๕.๓๘ ยางร้อยละ ๐.๒๖ ผ้าร้อยละ ๐.๙๕ ไม้ร้อยละ ๐.๔๑ หิน/กระเบื้องร้อยละ ๑.๘๔ และอื่นๆ อีกร้อยละ ๐.๓๕

- ขยะอันตรายร้อยละ ๓ ประกอบด้วย หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย กระป๋องสารเคมี เป็นต้น

รูปแสดงองค์ประกอบขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๒. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ขยะมูลฝอยจากครัวเรือน			
ขยะรีไซเคิล	ขยะอินทรีย์	ขยะทั่วไป	ขยะอันตราย
- ธนาคารวัสดุรีไซเคิล - กิจกรรมรับซื้อน้ำมันทอดซ้ำ - ตลาดนัดวัสดุรีไซเคิล - ทอดผ้าป่าขยะ	- น้ำหมักชีวภาพ - ทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ - นำไปเลี้ยงสัตว์ - นำขยะอินทรีย์เลี้ยงไส้เดือนดิน	- นำไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ณ สถานีกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เทศบาลเมืองบ้านไผ่	- เทศบาลเข้าไปดำเนินการรวบรวมขยะอันตรายในชุมชนปีละ ๑ ครั้ง และเทศบาลจะนำขยะอันตรายที่รวบรวมได้นำส่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลต่อไป

๓. ระบบเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย

การเก็บรวบรวมและการขนส่ง อยู่ในความรับผิดชอบของงานรักษาความสะอาด ฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบทั้งสิ้น ๑๖.๒๐ ตารางกิโลเมตร โดยมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ส่วนใหญ่เป็นถังพลาสติกขนาด ๑๒๐ ลิตร จำนวน ๓๕๐ ใบ ขนาด ๒๐๐ ลิตร จำนวน ๖๐๐ ใบ และขนาด ๒๔๐ ลิตร จำนวน ๕๐๐ ใบ ส่วนใหญ่มีสภาพดี และมีฝาปิด

เทศบาลเมืองบ้านไผ่มีพนักงานประจำรถเก็บขนขยะมูลฝอยรวมทั้งสิ้น ๒๖ คนแบ่งเป็น พนักงานขับรถ ๙ คน พนักงานเก็บขนท้ายรถ ๑๗ คน รถเก็บขนขยะมูลฝอยแต่ละคันประกอบด้วยพนักงานเก็บขนขยะมูลฝอยประมาณ ๒ คน และพนักงานขับรถ ๑ คน โดยในแต่ละวันรถเก็บขนขยะมูลฝอย ๘ คัน จะให้บริการเก็บขนวันละ๑เที่ยว ยกเว้นรถแบบขอเกี่ยวเก็บขนขยะในตลาดสด จำนวน ๔ เที่ยวต่อวัน และและมีพนักงานท้ายรถ ๑ คน โดยมีรายละเอียด ดังตารางด้านล่างนี้

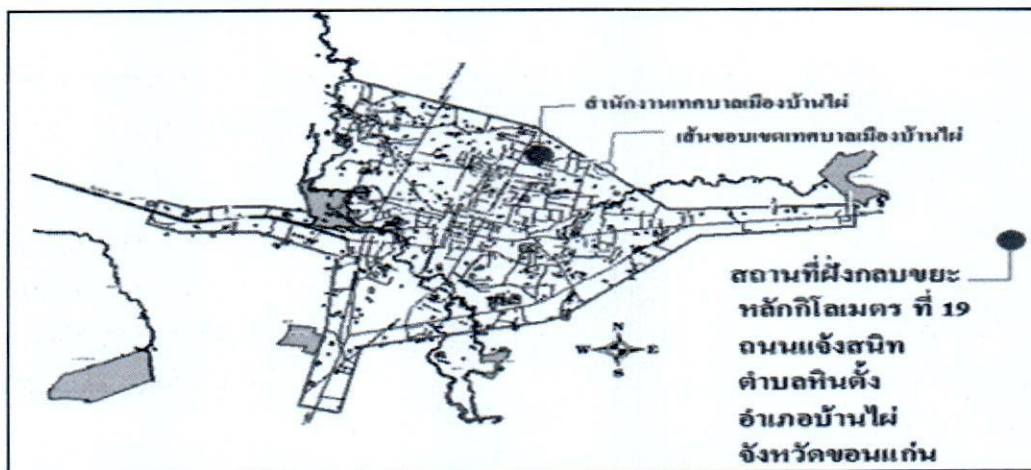
ตารางการปฏิบัติงานการเก็บขนขยะมูลฝอย

หมายเลขทะเบียน	ประเภทรถ	ความจุ	ปี พ.ศ. ที่ซื้อ (อายุการใช้งาน)	จำนวนเที่ยวในการ เก็บขนขยะต่อวัน	เวลาในการ ปฏิบัติงาน
๘๕- ๓๓๗๘๗	อัดท้าย	๑๔ ลบ.ม.	ก.พ. ๒๕๕๙ (๒ ปี)	๑	๐๔.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
๘๕-๐๐๕๘	อัดท้าย	๖ ลบ.ม.	พ.ย. ๒๕๕๖ (๕ ปี)	๑	๐๔.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
๘๒-๗๘๕๒	อัดท้าย	๑๒ ลบ.ม.	ส.ค. ๒๕๕๓ (๑๘ ปี)	๑	๐๔.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
๘๒-๘๓๖๒	อัดท้าย	๑๒ ลบ.ม.	๒๕๕๔ (๑๗ ปี)	๑	๐๔.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
๘๒-๘๓๖๓	อัดท้าย	๑๒ ลบ.ม.	๒๕๕๔ (๑๗ ปี)	๑	๐๔.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
๘๓-๐๔๙๓	แบบขอเกี่ยว	๘ ลบ.หลา	ก.ย. ๒๕๕๕ (๑๖ ปี)	๔	๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.
๘๓-๕๒๗๔	อัดท้าย	๖ ลบ.ม.	ก.ค. ๒๕๕๘ (๑๓ ปี)	๑	๐๔.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
๘๓-๙๙๒๓	อัดท้าย	๔ ลบ.ม.	๒๕๕๒ (๙ ปี)	๑	๐๔.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

การจัดการขยะมูลฝอยปลายทางของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๑. ที่ตั้งระบบกำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่ กิโลเมตรที่ ๑๙ ถ.แจ้งสนิท ต.หินตั้ง อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น อยู่ห่างจากเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นระยะทางประมาณ ๙ กิโลเมตร มีพื้นที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยทั้งสิ้น ๕๕ ไร่ (เทศบาลฯ จัดซื้อเอง) เปิดใช้ฝังกลบขยะมูลฝอยตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สภาพแวดล้อมโดยรอบเป็นพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่รกร้างว่างเปล่า และอยู่ติดกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เทศบาลเมืองบ้านไผ่

๒. วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ใช้วิธีการฝังกลบตามหลักวิชาการ (Engineered Landfill) ระบบประกอบด้วย บ่อฝังกลบขยะ จำนวน ๓ บ่อ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ อาคารสำนักงาน อาคารบ้านพัก อาคารจอดและโรงซ่อมบำรุง อาคารซังน้ำหนักร อาคารป้อนยารวม โรงล้างรถ โดยเทศบาลฯ ได้นำขยะมูลฝอยมาจัดการด้วยวิธีการฝังกลบตามหลักวิชาการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ตามนโยบายของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ความสำคัญกับ Roadmap การจัดการขยะและของเสียอันตราย โดยเน้นการจัดการขยะรูปแบบใหม่เพื่อแปรรูปขยะเป็นพลังงานและส่งเสริมภาคเอกชนลงทุนระบบกำจัดขยะ และจังหวัดขอนแก่นได้กำหนดกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยพิจารณาจากปริมาณขยะมูลฝอยที่มีการรวบรวมไปกำจัดและสภาพพื้นที่ ซึ่งกลุ่มพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ เป็นกลุ่มที่ ๓ มีเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นเจ้าภาพ ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในอำเภอบ้านไผ่จำนวน ๑๐ แห่ง ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอย กับ เทศบาลเมืองบ้านไผ่

ปัจจุบัน เทศบาลเมืองบ้านไผ่มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัด ประมาณ ๒๕-๒๖ ตัน/วันและมีปริมาณขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง ๙ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑ แห่ง ในเขตอำเภอบ้านไผ่

ได้นำขยะมูลฝอยมากำจัดรวมอีกประมาณ ๒๑-๒๒ ตัน/วันรวมปริมาณขยะมูลฝอยที่จะต้องกำจัดทั้งสิ้น ๔๖-๔๗ ตัน/วัน

(๔) ศูนย์บริการประชาชน One Stop Service ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ให้บริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน บริการด้วยคุณภาพ ประทับใจ ได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม ในเรื่องการบริการสาธารณะต่างๆ เช่น งานทะเบียนราษฎร งานบัตรประชาชน งานจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตต่างๆ และการรับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียนของประชาชนทั่วไป การบริการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ซึ่งสถานที่ตั้งของศูนย์บริการเทศบาลฯ ได้จัดตั้งไว้ให้บริการบริเวณชั้นล่างของอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่

(๕) การระบายน้ำและการบำบัดน้ำเสีย

๑. การระบายน้ำ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ดำเนินการก่อสร้างท่อระบายน้ำและรางระบายน้ำเพื่อใช้สำหรับระบายน้ำทั้งจากครัวเรือนและระบายน้ำฝนโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนเขตเทศบาล มีความยาวรวมประมาณ ๖๖,๐๐๐ เมตร

กรณีท่อระบายน้ำอุดตัน เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้ดำเนินโครงการขุดลอกท่อระบายน้ำ ภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เพื่อช่วยให้น้ำไหล (ระบายได้ดีขึ้น) ในช่วงหน้าฝนท่อระบายน้ำส่วนใหญ่ฝังอยู่ใต้ดินข้างถนน เมื่อการใช้งานผ่านไป ตะกอนจากน้ำทั้งของครัวเรือนและฝนลงจากผิวจราจรที่ตกสู่ท่อระบายมีปริมาณสะสมเพิ่มมากขึ้นทำให้น้ำตลิ่งของท่อระบายน้ำในช่วงฝนตกจะระบายได้ล่าช้า จึงต้องทำการลอกท่อระบายน้ำเพื่อขยายพื้นที่ของท่อให้เท่ากับของเดิมถึงจะทำให้การระบายน้ำดีขึ้น

๒. ระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้งบประมาณสนับสนุนในด้านการศึกษาออกแบบรายละเอียดระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย จากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาออกแบบรายละเอียดเสร็จเรียบร้อยแล้ว และเทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้รับการอุดหนุนงบประมาณโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการ

คุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖ วงเงินงบประมาณรวม ๙๙,๐๕๐,๐๐๐ บาท ผูกพันงบประมาณปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๑ จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปัจจุบันอยู่ในระหว่างดำเนินการ

(๖) การรักษาความสงบเรียบร้อยและการบรรเทาสาธารณภัย ประกอบไปด้วย สถานีป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๒ สถานี สำนักงานเทศบาลฯ ศูนย์วิทยุสื่อสาร ๑ แห่ง เจ้าหน้าที่ทั้งหมด ๓๑ คน แบ่งเป็นพนักงานเทศบาลสามัญ จำนวน ๕ คน ลูกจ้างประจำ ๗ คน พนักงานจ้างตามภารกิจ ๖ คน พนักงานจ้างทั่วไป ๑๓ คน มีเครื่องมือเครื่องใช้ประกอบด้วย รถยนต์ดับเพลิงขนาดบรรทุกน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๓ คัน รถบรรทุกน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๓ คัน รถบรรทุกน้ำขนาด ๑๒,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน รถยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว จำนวน ๒ คัน รถยนต์ตรวจการณ์เคลื่อนที่เร็ว จำนวน ๔ คัน รถจักรยานยนต์เคลื่อนที่เร็ว จำนวน ๒ คัน เครื่องสูบน้ำชนิดหาคืบ จำนวน ๑ เครื่อง เครื่องสูบน้ำเล็ก จำนวน ๓ เครื่อง วิทยุสื่อสาร

แม่ข่าย จำนวน ๒ เครื่อง วิทยุสื่อสารชนิดมือถือ จำนวน ๒๕ เครื่อง เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง จำนวน ๑๔๐ เครื่อง ศูนย์อพพร. ๑ แห่ง และมีเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน ๓๕๓ คน

(๓) โรงฆ่าสัตว์ ตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ของสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยเทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้ดำเนินการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานแล้วเสร็จเมื่อ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ เพื่อรองรับและ พัฒนาการให้บริการของเทศบาลให้ได้มาตรฐาน

(๔) สถานธนาบาลเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่มี จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่ บริเวณอาคารพาณิชย์หน้าตลาดเทศบาล ๔

(๕) บริการอินเทอร์เน็ตฟรี เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทใน วิถีชีวิตของชุมชนการพัฒนาชุมชนให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้สร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นเพื่อสร้างองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนสินค้าการเปิดตลาดแนวใหม่ให้กับชุมชน ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการช่วยเหลือ เกื้อกูลผ่านอินเทอร์เน็ต การให้บริการชุมชนผ่านแนวคิด Social Networking จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนา ชุมชนดังนั้น เพื่อให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายฟรีแก่ประชาชนโดยทั่วไป นักเรียนนักศึกษาและผู้ที่มีความ ต้องการสนใจที่จะใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อหาความรู้ข้อมูลต่างๆ บนระบบอินเทอร์เน็ต โดยได้ทำการติดตั้งจุด กระจายสัญญาณไร้สาย จำนวน

นอกจากนั้นยังมีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการอินเทอร์เน็ต ณ ศูนย์บริการร่วม สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายบริเวณรอบๆสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยเปิดบริการฟรีในวันเวลาราชการ ตั้งแต่ ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ เพื่อเป็นส่งเสริมให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง บ้านไผ่ได้เข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตที่เร็วและทันสมัยในการให้บริการเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารและสืบค้น ข้อมูลในด้านต่างๆ ตลอดจนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทัวถึง ต่อไป

(๑๐) การให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านเสียงไร้สาย The voice of banphai ส่งตรง ฉับไว ถึง ใจประชาชน ด้วยระบบการส่งข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากทางเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ผ่านระบบเสียงไร้สาย ครอบคลุมทั้ง ๔๓ จุด ภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน ที่ถูกต้อง

รวดเร็ว โดยตรง และสามารถที่โทรเข้ามาเพื่อแจ้งร้องทุกข์ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ ได้ทันที นอกจากนี้ การแจ้งข้อมูลต่างๆ ยังส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้ามารับบริการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าเป็น อย่างยิ่ง

(๑๑) การให้บริการเชิงรุก “หน่วยทันใจ ถึงบ้านถึงใจประชาชน” เป็นชุดหน่วยทันใจ เพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชน ที่ได้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ เข้ามาที่เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว คือ ท.ท.ท. (ทันทีทันใจ) ปัญหาเรื่องเรียน/ร้องทุกข์ได้รับการแก้ไข บริการดี สะดวก รวดเร็ว สามารถได้ออกทำงานทุกวัน ผลการดำเนินการประชาชนมีความพอใจในการทำงานของเทศบาลเมืองบ้านไผ่มากขึ้น และปัญหาการร้องเรียนก็น้อยลง

๖.๓ ด้านการท่องเที่ยว

มีแหล่งท่องเที่ยวด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น วัดโพธิ์กลาง(หลวงปู่พุทธกก) วัดคุ้มจัดสรร (วัดหลวงปู่สี) และมีสถานที่แหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ คือ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาขอนแก่น เป็นสถานศึกษาส่วนกลาง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาขอนแก่น มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุม ๖ จังหวัด คือ อุดรธานี หนองคาย เลย สกลนคร หนองบัวลำภู และขอนแก่นและมีสินค้าของที่ระลึก ประเภทอาหาร คือ กุนเชียง แหนม ปลาสาม สำหรับการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยว สะดวก และเชื่อมโยงไปที่อื่นๆ ได้ มีเทศกาลท่องเที่ยว งานวันขึ้นปีใหม่ งานประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่ งานประเพณีสงกรานต์ งานแห่เทียนเข้าพรรษา งานประเพณีลอยกระทง และถนนคนเดินเพลินเมืองไผ่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอบ้านไผ่ให้เป็นแหล่งรวมสินค้า เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นเวทีประชาสัมพันธ์ ผลงานและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลและหน่วยงานต่างๆ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของอำเภอบ้านไผ่ ประชาชนได้รับจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าหลากหลายชนิดให้เลือกอาทิ เช่น สินค้า แอนดเมด สินค้าแฟชั่น อาหารสะอาด รสชาติอร่อย ซึ่งประหยัดงบประมาณในการเดินทางเข้าไปในตัวเมืองจังหวัดขอนแก่น ก็สามารถมาจับจ่ายใช้สอยได้สะดวก เป็นจุดที่จะให้มาเที่ยว ชิม ช้อป มีขึ้นทุกวันอาทิตย์ เวลา ๑๖.๐๐-๒๑.๐๐ น.ณ บริเวณถนนหน้าว่าการอำเภอบ้านไผ่ โดยถนนคนเดินเพลินเมืองไผ่ ได้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

๖.๔ ด้านอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม ที่ยังสามารถเข้าไปส่งเสริม และพัฒนาได้ วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการผลิตจะมาจากวัตถุดิบภาคการเกษตรที่ไม่ขาดแคลน มีแรงงานจำนวนมาก และค่าจ้างไม่แพง การคมนาคมที่สามารถอำนวยความสะดวกในการขนส่งทั้งทางรถยนต์และรถไฟ ที่ดินเพื่อใช้เป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมยังมีมาก ราคาไม่แพงจนเกินไป มีแหล่งเงินทุนหรือสถาบันการเงินในพื้นที่

๖.๕ ด้านการพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

เป็นแหล่งรวมความต้องการและการแลกเปลี่ยนสินค้าบริการในระดับอำเภอบ้านไผ่ การคมนาคมมีความสะดวก ทั้งทางรถยนต์ และทางรถไฟ มีแหล่งเงินทุนในพื้นที่ ผู้ประกอบการพาณิชย์กรรม/การค้าส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการขายส่ง-ปลีก และมีการกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีศูนย์กลางการจับจ่ายซื้อของ คือ การจัดทำ “ถนนคนเดินเพลินเมืองไผ่” โดยเน้นสินค้าที่มีมาตรฐานทั้งทางด้านราคาและคุณภาพ และสนับสนุนสินค้าจากกลุ่มอาชีพให้มีแหล่งจำหน่ายพร้อมจัดภูมิทัศน์ให้สวยงามและพัฒนาข้อมูลแหล่งสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านในพื้นที่ ให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือนและชุมชน โดยการบริหารจัดการอย่างมี

ระบบ พัฒนาผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้ได้มาตรฐานทุกขั้นตอน พัฒนากลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการประกอบอาชีพแบบเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับกลุ่มอาชีพในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ยังเป็นกลุ่มเล็กๆ เป็นการผลิตในครัวเรือน เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์ถั่วตัด กลุ่มผลิตขนมกะหรี่ปั๊บ กลุ่มผลิตกระเป๋า ผลิตภัณฑ์ข้าวแต่น น้ำแดงโม กลุ่มผลิตไม้กวาด กลุ่มเย็บผ้า กลุ่มผลิตภัณฑ์ปลาสาม กลุ่มผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้า และกลุ่มเพาะเห็ด ซึ่งเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการส่งเสริมและจัดฝึกอบรมอาชีพต่างๆ ใน

ในอำเภอบ้านไผ่มีสถาบันทางด้านเศรษฐกิจและด้านการเงินเป็นจำนวนไม่น้อย ทั้งของภาครัฐและเอกชนเพื่อรองรับการประกอบธุรกิจในรูปแบบต่างๆ และการดำเนินงานของภาครัฐด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารต่างๆ อยู่ ๙ แห่ง ในอำเภอบ้านไผ่ ดังรายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงรายชื่อธนาคารในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ลำดับ	ชื่อธนาคาร	จำนวน(แห่ง)
๑	ธนาคารธนาชาติ สาขาบ้านไผ่	๑
๒	ธนาคารกสิกรไทยสาขาบ้านไผ่	๑
๓	ธนาคารออมสิน สาขาบ้านไผ่	๑
๔	ธนาคารกรุงเทพ สาขาบ้านไผ่	๑
๕	ธนาคารทหารไทย สาขาบ้านไผ่	๑
๖	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาบ้านไผ่	๑
๗	ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ สาขาบ้านไผ่	๑
๘	ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบ้านไผ่	๑
๙	ธนาคารกรุงไทย สาขาบ้านไผ่	๑
รวม		๙

โดยรวมแล้วเทศบาลเมืองบ้านไผ่มีปัจจัยด้านต่างๆที่มีส่วนส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการขยายตัวของพื้นที่เมืองของเทศบาล

๖.๖ ด้านแรงงาน

ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพเกษตรกรรม อาชีพค้าขาย ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ประชาชนมีความผูกพันและความสัมพันธ์ในลักษณะของสังคมเมืองกึ่งชนบท จะมีความเกื้อกูล รักและสมานสามัคคีต่อกันดี มีประชากรในวัยแรงงานมาก และสามารถทำงานได้เฉพาะในงานที่มีการใช้เทคโนโลยีได้ดี ประชากรเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกภาคเกษตรมากขึ้นบ้านเรือนมีการขยายตัวของชุมชนออกไปและจะตั้งอยู่ตามแนวเส้นทางคมนาคม คือ ทางรถไฟ และทางรถยนต์ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานออกไปต่างถิ่นสูง โดยเฉพาะหลังฤดูการเก็บเกี่ยวค่อนข้างสูงแรงงานมีความรู้ต่ำ ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม อาชีพในท้องถิ่นมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากรวัยแรงงาน

๗. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๗.๑ ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่บริเวณแอ่งโคราช มีลักษณะเป็นที่ราบลูกฟูก เอียงลาดจากบริเวณเทือกเขาและที่สูงทางด้านทิศตะวันตกและด้านทิศใต้ นอกจากนี้ยังมีแนวเทือกเขาภูพานล้อมรอบทางด้านทิศตะวันออก และด้านทิศเหนือ จึงทำให้พื้นที่ตรงกลางเป็นแอ่งต่ำระบายน้ำไม่ดี มีแม่น้ำชีไหลผ่านเป็นลำน้ำแบ่งเขตระหว่างอำเภอบ้านไผ่ และอำเภอชนบท เป็นที่ราบสูงโดยสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๕๐-๓๐๐ เมตร แผ่นดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ พืชพันธุ์ธรรมชาติโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าและป่าโปร่งแบบป่าไม้ผลัดใบ

ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม โดยตั้งอยู่ตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอำเภอด่านสุดท้ายก่อนเข้าสู่จังหวัดขอนแก่น และตั้งอยู่บนถนนสายสำคัญของภาคอีสาน คือ ถนนมิตรภาพ และมีทางรถไฟสายหลักของภาคอีสานวิ่งผ่านตัวเมืองซึ่งทำให้สามารถเชื่อมโยงกับจังหวัดต่าง ๆ ในภูมิภาคได้ เช่น จังหวัดมหาสารคาม นครราชสีมา ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ ที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเทศบาล ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม คือ เป็นพื้นที่ซึ่งไม่อยู่ในเขตอิทธิพลของมรสุมโดยตรง มีทรัพยากรธรรมชาติประเภทแหล่งน้ำ และดิน มีพื้นที่ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาได้อีกมาก และราคาที่ดินไม่สูงมากนัก สามารถรองรับและสนับสนุนการพัฒนาโครงข่ายและ การขยายตัวด้านการคมนาคม การลงทุน ระดับอำเภอ จังหวัดและเหมาะที่จะเป็นที่ตั้งคลังสินค้าการเกษตร และสินค้าอื่น ๆ มีความพร้อมในด้านของปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปการ การติดต่อสื่อสารโทรคมนาคม และพร้อมที่จะพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลพวงของการพัฒนาต่าง ๆ ของจังหวัดส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม มีทรัพยากรด้านแรงงานเป็นจำนวนมาก การขนส่งสินค้าเข้าสู่จังหวัดทำได้สะดวก ทั้งทางรถยนต์และทางรถไฟ ทางอากาศ และมีระบบการส่งต่อสู่จังหวัดได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

๗.๒ ข้อมูลด้านการเกษตร

ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การปลูกข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและพืชผักสวนครัว ต่างๆ เป็นต้น สำหรับตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตร ก็จะมีพ่อค้าคนกลางมาคอยรับซื้อพืชผลทางการเกษตร แต่ราคาก็ตกต่ำ เพราะไม่มีอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง สำหรับการทำเกษตรในปัจจุบันนี้จะมีต้นทุนที่สูงมาก มีการใช้สารเคมี และก็มีภาระหนี้สินให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยชีวภาพให้มากขึ้น ค่าแรงงานก็สูงขึ้น เนื่องจากขาดแรงงานด้านการเกษตร สำหรับประชากรในวัยแรงงานมีจำนวนมาก แต่ได้มีการไปทำงานโรงงาน หรือทำงานต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก เกษตรกรต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเกษตร ซึ่งมีต้นทุนสูง แต่ราคาผลผลิตตกต่ำซึ่งเป็นปัญหาของเกษตรกรที่ต้องได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาจากทางรัฐบาล

พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะอาศัยน้ำจากน้ำฝนเป็นหลัก การเปลี่ยนแปลงและการแปรผันทางสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิตสินค้าทางการเกษตร ทำให้เกิดความไม่แน่นอน ไม่ต่อเนื่อง มีอัตราการเสี่ยงสูง ปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะดินซึ่งเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ ดินมีคุณภาพต่ำทำให้การเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควร ขาดการส่งเสริมเกษตรกรและเกษตรกรไม่มีความรู้ด้านการเกษตรอย่างแท้จริง หน่วยงานภาครัฐซึ่งมีนักวิชาการน้อย ไม่เพียงพอที่จะเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถใช้น้ำจากแหล่งเก็บกักน้ำได้

เกษตรกรขาดความรู้ความสามารถ ขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะนำมาใช้ในการผลิต เนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกรยากจน ใช้วิธีการผลิตแบบเดิมทำให้การผลผลิตต่ำ คุณภาพไม่ดี ไม่ได้มาตรฐาน ไม่คุ้มกับการลงทุน แรงงานภาคการเกษตรลดลง คนหนุ่มสาวจะเปลี่ยนเป็นการใช้แรงงานประเภทอื่นแทนเนื่องจากรายได้ดีกว่า

ผลผลิตทางการเกษตรส่วนมากจะมีลักษณะเป็นเกษตรรายย่อยขาดการรวมกลุ่มทำให้แต่ละรายมีผลผลิตไม่มากนักและอยู่กระจัดกระจาย ทำให้ลำบากต่อการควบคุมในด้านคุณภาพของการผลิตความไม่แน่นอนของราคาสินค้าภาคเกษตรกรรมและความไม่เป็นธรรมในด้านราคา บทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจในสาขาภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและการบริการ มีสูงกว่าภาคเกษตร เกษตรกรในภาคเกษตรบางส่วนไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ทำการเกษตรได้ในพืชบางชนิด เนื่องจากข้อจำกัดด้านที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรม รวมทั้งความแปรปรวนของสภาพธรรมชาติและกลไกของตลาด

๗.๓ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

แหล่งน้ำในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอยู่หลายแห่ง คือหนองน้ำและบึงธรรมชาติ เป็นลำน้ำขนาดเล็กมีน้ำไหลตลอดฤดูกาล ได้แก่ ลำห้วยทราย ความยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนน แจ่งสนิท ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และลำห้วยจิก ซึ่งเป็นลำห้วยที่แยกมาจาก

แม่น้ำชี ไหลผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ ๑,๑๐๐ ไร่ ส่วนแก่งละว้า ตั้งอยู่ในเขตตำบลโคกสำราญอยู่ห่างตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และแยกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ อีก ๗ กิโลเมตร การประปาบ้านไผ่อาศัยน้ำที่แก่งละว้านี้ เป็นแหล่งน้ำดื่ม เพื่อผลิตน้ำประปาให้กับชุมชนบ้านไผ่ได้ตลอดปี

๗.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

พื้นที่เขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีแหล่งน้ำสาธารณะประเภท ห้วย หนอง บึง แหล่งเป็นแหล่ง กักเก็บน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ที่สำคัญได้แก่

-ลำห้วยยางและลำห้วยน้อย ไหลมารวมกันเป็นลำห้วยจิกจากด้านทิศใต้ของเทศบาล มีความยาวในเขตเทศบาลประมาณ ๐.๗ กิโลเมตร

-หนองจั่วตั้งอยู่บริเวณหลังวัดป่าสุมนามัย มีพื้นที่ประมาณ ๒๐ ไร่ โดยคิดเป็นพื้นที่เก็บกักน้ำ ประมาณ ๕๒,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร

-สระสวรรค์ ตั้งอยู่บริเวณบ้านเก้ง มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ หรือคิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำ ประมาณ ๕,๙๒๘ ลูกบาศก์เมตร

-หนองลุมพุก ตั้งอยู่ที่บ้านหนองลุมพุก มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่

-สระน้ำที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่ มีพื้นที่ประมาณ ๒ งาน

-สระศึกฤทธิ์ มีพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๓,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร

แหล่งน้ำชลประทาน ที่สำคัญ ที่อยู่พื้นที่ใกล้เคียงเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ คือ

๑) อ่างเก็บน้ำห้วยทราย ตั้งอยู่ที่ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์ในการเกษตรและการประปาจนน้ำได้ ๒,๓๓๕,๔๔๐ ลูกบาศก์เมตร มีคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งสายยาว ๓,๓๐๐ เมตร คลองซอย ฝั่งขายยาว ๑,๒๕๐ เมตร

๒) แก่งละว้า ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกสำราญ อำเภอบ้านแฮด ใช้ประโยชน์ในการประปา จนน้ำได้ ๓๗,๐๓๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร อยู่ห่างจากตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร และแยกจากถนนมิตรภาพไปทางทิศตะวันตกอีก ๗ กิโลเมตร ไม่มีคลองส่งน้ำ

๓) ฝายหนองหน้าวัว จนน้ำได้ ๑,๓๙๑,๓๖๐ ลูกบาศก์เมตร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์ในการเกษตร ปัจจุบันไม่มีคลองส่งน้ำ

เนื่องจากมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ บริเวณโดยรอบของเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จึงเหมาะสำหรับที่จะทำไร่ ทำนา ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ภายในเขตเทศบาล และเป็นที่ตั้งของอาคารพาณิชย์

บ้านเรือนและโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กขึ้นหลายแห่ง เช่น โรงงานมันสำปะหลัง คลังสินค้าเพื่อ
การเกษตร โรงงานยาสูบ เป็นต้น

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีชุมชนทั้งสิ้น ๓๙ ชุมชน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒๘,๔๓๖ คน
ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาได้แก่ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาอื่นๆ ดังนั้น
จึงมีศาสนสถานอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่จำนวนมาก ดังนี้

-ศาสนสถานของศาสนาพุทธ จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่

๑. วัดนันทพิมพาราม
๒. วัดป่าชัยวารินทร์
๓. วัดคุ้มจัดสรร
๔. วัดจันทร์ประสิทธิ์
๕. วัดโพธิ์ศิริโสภณ
๖. วัดโพธิ์ชัย
๗. วัดศรีบุญเรือง
๘. วัดโพธิ์กลาง
๙. วัดเอี่ยมไพบูลย์

-ศาสนสถานของศาสนาอิสลามจำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

๑. มัสยิดดารุลอามาน อำเภอบ้านไผ่

-ศาสนสถานของศาสนาคริสต์ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. โบสถ์แม่พระประจักษ์เมืองสุรรัต
๒. คริสตจักรบ้านไผ่

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมของคนอีสานตลอดทั้งปี “ฮิตสิบสอง คองสิบสี่” การจัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมของไทย เช่น ประเพณีวันลอยกระทง ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่ ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีบุญเบิกบ้าน(บุญข้าฮะ) ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ประเพณีทอดกฐิน ประเพณีบุญบั้งไฟ-ตะไลยักษ์ ประเพณีบุญมหาชาติ (พระเวสสันดร) วันเทศกาลถือศีลลดเดือนรอมฎอน ประเพณีกินเจ (พุทธญาณสมาคม) อำเภอบ้านไผ่ งานประเพณีสืบสานวัฒนธรรมของสมาคมปู่เจ้าก่ง-มา (งานจิ้ว) ซึ่งมีกิจกรรมที่หลากหลาย ประชาชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้ความสนใจและมาร่วมกิจกรรมที่เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกๆ ปี

๘.๓ ภูมิปัญหาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมอีสาน โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้มีการสวมใส่ผ้าพื้นเมือง รวมทั้งการจัดงานวันอีสาน โดยมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงดนตรีพื้นบ้าน เช่น ประประกวดแข่งขัน ดัดพินเป่าแคน และหมอลำกลอนประยุกต์ และประชาชนให้ความร่วมมือในการแต่งกายสวมใส่ผ้าพื้นเมือง สำหรับภาษาถิ่น คือ ภาษาอีสาน

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการส่งเสริมสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก ของฝากจากเมืองบ้านไผ่ ซึ่งปัจจุบันก็มีสินค้าเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และซื้อเป็นของฝากจากบ้านไผ่ คือ กุนเชียง แหนม ปลาสาม และกระดืบข้าว ที่เป็นสินค้าพื้นเมืองของบ้านไผ่

สำหรับของฝากที่เป็นที่รู้จักของคนที่ผ่านมาอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จะรู้จักกันก็คือ บ้านขนมคุณภัทรตั้งอยู่ที่ ๔๑๕/๔ หมู่ที่ ๒๐ ถนนมิตรภาพ อยู่ระหว่างแยกบ้านไผ่ และแยกบ้านแก้ง อำเภอบ้านไผ่เป็นร้านขายขนมหวานเบเกอรี่ของฝากแนวใหม่จากบ้านไผ่ พร้อมทั้งเป็นร้านอาหาร ร้านของหวาน ร้านกาแฟขนมที่ขึ้นชื่อคือ ขนมบัวหิมะ ขนมโตฟูๆ ขนมโมจิหมกต น้ำสมุนไพร เค้ก และเบเกอรี่ต่างๆ ราคาไม่แพง

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ น้ำ

แหล่งน้ำ ได้แก่ หนองน้ำและบึงธรรมชาติ เป็นลำน้ำขนาดเล็กมีน้ำไหลตลอดฤดูกาล ได้แก่ ลำห้วยทราย ความยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนแจ้งสนิท ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และลำห้วยจิก ซึ่งเป็นลำห้วยที่แยกมาจากแม่น้ำชี ไหลผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ ๑,๑๐๐ ไร่ ส่วนแก่งละว้าตั้งอยู่ในเขตตำบลโคกสำราญ อยู่ห่างตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และแยกไปทางทิศ

ตะวันตกเฉียงเหนือ อีก ๗ กิโลเมตร การประปาบ้านไผ่อาศัยน้ำที่แก่งละว้านี้เป็นแหล่งน้ำดื่ม เพื่อผลิตน้ำประปาให้กับชุมชนบ้านไผ่ได้ตลอดปี

๔.๒ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ลักษณะภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบสูง สภาพดินปนทราย ด้านทิศเหนือเป็นที่เนินสูง ด้านทิศใต้เป็นที่ราบลุ่ม มีลำน้ำ ๒ สายไหลผ่านคือ ลำน้ำห้วยทราย ลำน้ำห้วยจิก ซึ่งมีน้ำไหลตลอดฤดูกาล แหล่งเก็บกักน้ำประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำหนองนาวัว เป็นอ่างเก็บน้ำซึ่งกรมชลประทานสร้างขึ้น ตั้งอยู่ห่างจากที่ตั้งอำเภอบ้านไผ่ไปทางทิศใต้ ประมาณ ๒ กิโลเมตร และอ่างเก็บน้ำบ้านนาโพธิ์เป็นอ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทานสร้างขึ้นเช่นกัน ตั้งอยู่ห่างจากที่ตั้งอำเภอบ้านไผ่ไปทางทิศตะวันออกประมาณ ๕ กิโลเมตร และอ่างเก็บน้ำ “แก่งละว้า” ตั้งอยู่ห่างจากที่ตั้งอำเภอบ้านไผ่ไปทางทิศเหนือ ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ซึ่งการประปาส่วนภูมิภาค ได้ใช้แหล่งน้ำแห่งนี้เป็นแหล่งน้ำให้บริการประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

บทที่ ๓

ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนกลยุทธ์

๓.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักของเทศบาลเมืองบ้านไผ่อย่างเป็นรูปธรรมจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษา เรียนรู้ ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๓.๒ แผนกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทัน

- สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ให้สามารถพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และสามารถทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศขั้นสูง

- กำหนดมาตรฐานความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับบุคลากรของเทศบาลตำบล สาระลงเรือทุกระดับให้สอดคล้องกับมาตรฐานตำแหน่ง

- จัดการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่บุคลากรเทศบาลเมืองบ้านไผ่

- ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเทศบาลตำบล

สาระลงเรือให้มีความรู้ทักษะและศักยภาพสูงขึ้นโดยสร้างแรงจูงใจในการเข้ารับการฝึกอบรมและสอบวัดมาตรฐานวิชาชีพที่มีกำหนดไว้ในระดับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

- สนับสนุนการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เพื่อลดปริมาณการใช้กระดาษ

- จัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประจำห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ

- ส่งเสริมให้มีการนำซอฟต์แวร์เปิดเผยรหัส (Open Source Software) มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนและการวิจัยต่อยอดเพื่อส่งเสริมให้เกิดนักพัฒนารุ่นใหม่

- จัดหาซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์

- จัดหาระบบทดสอบความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของบุคลากรในองค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติราชการ ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและขยายพื้นที่ให้บริการให้เพียงพอและครอบคลุม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษา การเรียนรู้ของบุคลากรของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

- กำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- พัฒนาระบบบริหารจัดการสำนักงานให้เป็นศูนย์กลางที่สอดคล้องและสามารถบูรณาการการใช้งานร่วมกันได้

- จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการแก่บุคลากรในองค์กรให้เพียงพอและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

บทที่ ๔

โครงการ แผนงาน/กิจกรรม

๔.๑ โครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาบุคลากรของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทัน

วัตถุประสงค์ เพื่อยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาบุคลากรของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทัน

- โครงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- โครงการฝึกอบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองบ้านไผ่

วัตถุประสงค์ เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนรู้

- โครงการจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการเรียนรู้
- โครงการจัดหาซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์
- โครงการทดสอบความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของบุคลากรเทศบาลตำบล

สระลงเรือ

- โครงการจัดตั้งศูนย์ดาวน์โหลดโปรแกรมเปิดเผยแพร่ (Open Source Software)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ขององค์กร

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานและเหมาะสมกับการใช้งานอย่างเพียงพอและทั่วถึงรวมทั้งมีความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายและระบบสารสนเทศ

- การประชาสัมพันธ์หรือการประชุมร่วมกันของหน่วยงานภายในองค์กรกับหน่วยงานภายนอก
- โครงการปรับปรุงระบบเครือข่าย
- โครงการปรับปรุงระบบเครือข่ายไร้สาย
- โครงการปรับปรุงอุปกรณ์สำรองไฟฟ้า
- โครงการจัดหาระบบป้องกันการบุกรุกและโจมตีระบบเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการด้านการเรียนรู้ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

วัตถุประสงค์ เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ให้เกิดประสิทธิภาพความคล่องตัวให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

- โครงการพัฒนาระบบงานบุคคล
- โครงการพัฒนาระบบทะเบียนบุคลากรขององค์กร
- โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS)
- โครงการพัฒนาระบบให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service)
- โครงการพัฒนาระบบบริหารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Management)

๔.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อมเทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ(ปีงบประมาณ)				หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วยรับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๑.พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของ ท้องถิ่น (TongTinNet)	แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเครือข่าย สารสนเทศ										
	๑) โครงการพัฒนาระบบเครือข่าย เทศบาล			/		- มีโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายหลัก ของเทศบาลให้สามารถใช้ ICT เพื่อ การบริหารจัดการ การบริการ เผยแพร่ความรู้สู่ประชาชนของทุก หน่วยงานร่วมกันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ		/			กองวิชาการฯ
	๒) โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ แม่ข่าย	/				- จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ที่จัดหาได้				/	กองวิชาการฯ
	๓) โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ ลูกข่าย		/			- จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย ที่จัดหาได้				/	กองวิชาการฯ
	๔) โครงการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต ภายในองค์กร และ การบริการ ประชาชน				/	จำนวนวงจร หรือ จุดให้บริการ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	/	/	/		กองวิชาการฯ

๔.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อมเทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)				หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วยรับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๒.พัฒนา ICT เพื่อ การบริหาร จัดการ และการให้บริการ	แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการ บริหารจัดการ ๑) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริการข้อมูลข่าวสารฯ (พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.๒๕๔๐) ๒) โครงการระบบสำนักงานอัตโนมัติ		/		/	- การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและโปร่งใส - มีระบบสารสนเทศที่สามารถใช้ งานร่วมกันได้ทุกหน่วยงาน - มีระบบสำนักงานอัตโนมัติ - มีระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานและการ ใช้กระดาษอันจะเป็นหนทางไปสู่ การทำงานแบบไร้กระดาษ	/			/	กองวิชาการฯ สำนักปลัด กองวิชาการฯ
	แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการ ให้บริการ ๑) โครงการพัฒนาระบบแผนที่ภาษี และการจัดเก็บรายได้ ๒) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริการจุดเดียว (One stop service) ๓) โครงการจำหน่ายสินค้าออนไลน์	/		/	/	- มีระบบแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน - มีระบบทะเบียนสถาน ประกอบการและมีระบบฐานข้อมูล ทะเบียนผู้ประกอบการค้าตลาดสด และแผงลอย	/		/	/	กองคลัง สำนักปลัด กองวิชาการฯ

๔.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อมเทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)				หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วยรับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๓. พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น	แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์งานเทศบาล ๑) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและติดตามเรื่องราวร้องทุกข์				/	- ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของเทศบาลได้ง่ายขึ้น - มีระบบสารสนเทศในการบริหารและจัดการข้อมูลที่ต้องการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ - พัฒนาเว็บไซต์สำหรับประชาสัมพันธ์ข้อมูล - เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลทรัพยากรป่าไม้สู่สาธารณชน	/	/	/	/	กองวิชาการฯ

๔.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อมเทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)				หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วยรับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๓. พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น (ต่อ)	<u>แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนา</u> ๑) โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาเทศบาล ๒) โครงการอินเทอร์เน็ตชุมชน ๓) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่องานสุขภาพตำบล อนามัยสิ่งแวดล้อมและการป้องกันสาธารณสุข			/		มีระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น - จัดทำระบบอินเทอร์เน็ตชุมชน สำหรับการสื่อสารและเป็นแหล่งความรู้ของชุมชนหรือใช้ ICT เป็นช่องทางสื่อสารระหว่างอปท.กับชุมชน - มีระบบสารสนเทศให้บริการทางด้านสาธารณสุข ฐานข้อมูลการกำจัดขยะสิ่งปฏิกูลและการกำจัดน้ำเสีย รวมถึงฐานข้อมูลชุมชน/ครอบครัว และปัญหาสุขภาพติด	/	/	/	/	ทุกสำนัก/กอง กองวิชาการฯ กองสาธารณสุขฯ และสำนักปลัด

๔.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อมเทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)				หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วยรับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๓. พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น (ต่อ)	แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ๑) โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เทศบาล (Local Learning Center) ๒) โครงการพัฒนาระบบ e-Learning เทศบาล ๓) โครงการพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น			/		- ใช้ ICT เป็นช่องทางสื่อสารระหว่าง อปท.กับชุมชน โดยมีศูนย์เรียนรู้ท้องถิ่น หรือ e-learning, ระบบห้องสมุด, ระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน	/	/	/	/	ทุกสำนัก/กอง
				/		- ขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารของประชาชน	/	/	/	/	ทุกสำนัก/กอง
				/		- ใช้ ICT ในการเผยแพร่ข้อมูล		/	/	/	กองการศึกษา สำนักปลัด

๔.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อมเทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)				หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วยรับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๓. พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น (ต่อ)	แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อโรงเรียนในชุมชน			/		- จัดทำระบบบริหารการศึกษา (ระบบรับสมัคร, ทะเบียนประวัติ, งานทะเบียน, การจัดตารางสอน, ระบบจัดเก็บประวัติสุขภาพ) จัดทำระบบบริหารโรงเรียน		/	/	/	กองการศึกษา
	๑) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน			/					/	/	กองการศึกษา
๔. พัฒนา ICT เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น	แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว			/		- มีศูนย์รวมข้อมูลการท่องเที่ยวของ อปท. ที่ให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างสะดวก รวดเร็วไม่จำกัดเวลาและสถานที่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ รวมถึงมีการเชื่อมโยงข้อมูลการท่องเที่ยวของอปท. กับผู้ประกอบการและมีหน่วยงานรับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างถาวร		/	/	/	กองวิชาการฯ

๔.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อมเทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)				หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วยรับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๕. พัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อการทำงานภายใต้วัฒนธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Culture)	แผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อการทำงานภายใต้วัฒนธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Culture) ๑) โครงการฝึกอบรมบุคลากรระดับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒) โครงการฝึกอบรมบุคลากรด้านบริหารและจัดการ ๓) โครงการฝึกอบรมบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ			/				/	/	/	กองวิชาการฯ
				/				/	/	/	กองวิชาการฯ
				/				/	/	/	กองวิชาการฯ

แนวทางการพัฒนา ICT ตามแผนแม่บท

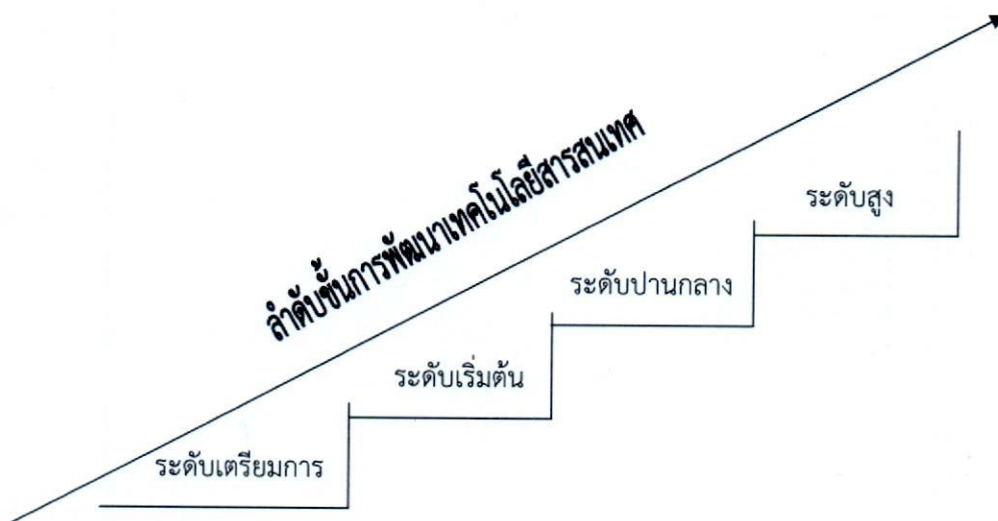
เนื่องด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในด้านความพร้อมในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ตามที่กำหนด จึงควรกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องตามสภาพความพร้อมของแต่ละท้องถิ่น

ระดับความพร้อมของเทศบาลตามแผนการพัฒนา

เนื่องจากความแตกต่างในด้านความพร้อมและสภาพแวดล้อม ในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ แบ่งความพร้อมของเทศบาลออกเป็น ๔ ระดับ คือ ระดับเตรียมการ ระดับเริ่มต้น ระดับปานกลาง และระดับสูง โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร และสภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน คุณลักษณะความพร้อมของเทศบาลใน ๔ ระดับ ลักษณะการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่กำหนดไว้ในแผนนี้เป็นแบบต่อยอด นั่นคือเทศบาลพัฒนาตามแผนระดับใดระดับหนึ่งแล้ว เมื่อมีความพร้อมสามารถพัฒนาต่อเนื่องในระดับถัดไป และระดับสูงในที่สุด เป้าหมายการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลในแต่ละระดับความพร้อม

แนวทางการจัดระดับความพร้อมของท้องถิ่น

สำหรับการพัฒนาตามแผนแม่บทนี้ กำหนดระดับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น ๔ ระดับ คือระดับเตรียมพร้อม ระดับเริ่มต้น ระดับกลางและระดับสูง สำหรับคุณสมบัติที่แสดงถึงความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาปัจจัยด้านบุคลากรงบประมาณ และโครงสร้างพื้นฐาน คุณลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละระดับความพร้อมแสดงได้ดังนี้

เป้าหมายของการพัฒนา ICT ในแต่ละระดับ

เป้าหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระยะเตรียมพร้อมก็เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้คอมพิวเตอร์สำหรับงานส่วนบุคคลและสามารถเชื่อมโยงกับส่วนกลางผ่านอินเทอร์เน็ต เป้าหมายสำหรับระยะเริ่มต้นต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดตั้งเครือข่ายเชื่อมโยงหน่วยงานภายในให้สามารถใช้อุปกรณ์สารสนเทศร่วมกันได้ ในระดับปานกลางมีเป้าหมายพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครือข่ายภายในและมีคอมพิวเตอร์เซิร์ฟเวอร์ให้บริการด้านฐานข้อมูลในระดับสูงจะมีเซิร์ฟเวอร์สำหรับให้บริการแม่ข่ายเพิ่มขึ้น

ตารางระดับความพร้อม

คุณสมบัติ	ระดับเตรียมการ	ระดับเริ่มต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง
☐ บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	เตรียมบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยตรง	มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงดังนี้ - บุคลากรที่มีความรู้ด้านระบบเครือข่าย - บุคลากรที่สามารถดูแลบำรุงรักษาระบบสารสนเทศ	มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงดังนี้ - บุคลากรที่มีความรู้ด้านระบบเครือข่าย - บุคลากรที่มีความรู้สามารถบำรุงรักษาระบบสารสนเทศ - บุคลากรที่มีความรู้ในการทำ web และดูแลรักษาระบบ Mail - บุคลากรที่มีความรู้ด้านระบบฐานข้อมูล / ระบบเครือข่าย	มีหน่วยงานที่ดูแลงานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรโดยตรง
☐ งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑ แสน - ๑ ล้านบาท	๑ - ๕ ล้านบาท	๕ - ๑๐ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาทขึ้นไป
☐ โครงสร้างพื้นฐาน	มีระบบสื่อสาร เช่น โทรศัพท์	- มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - มีเครือข่ายท้องถิ่นและ Server	- มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - มี Mail Server - มี Database Server	- มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - มี Mail Server - มี Database Server - มี Application Server

ตารางเป้าหมายของแต่ละระดับ

	ระดับเริ่มต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง
เป้าหมาย	☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการทางด้านเครือข่าย ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสามารถรองรับการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการทางด้านระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการด้านเว็บ ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายให้บริการด้านแฟ้มข้อมูลสำหรับให้บริการงานต่างๆ ☐ มีเครื่องลูกข่าย (Client) ในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสมกับการใช้งานในแต่ละหน่วยงาน ☐ มีอุปกรณ์ประกอบที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพต่อการใช้งานร่วมกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของแต่ละหน่วยงาน ☐ มีซอฟต์แวร์ที่ใช้เป็นระบบปฏิบัติการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ง่ายต่อการใช้งาน ☐ มีซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและวิเคราะห์การทำงานของระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ☐ มีซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมสำหรับรักษาความปลอดภัยของระบบ	☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการทางด้านเครือข่าย ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสามารถรองรับการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการทางด้านระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการทางด้านข้อมูล ที่สามารถตอบสนองการเข้าถึงข้อมูลและการใช้ข้อมูลร่วมกัน รวมทั้งมีระบบการสำรองข้อมูลเพื่อป้องกันความเสียหายของข้อมูลที่เกิดขึ้น ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการด้านเว็บ ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายให้บริการด้านแฟ้มข้อมูลสำหรับให้บริการงานต่างๆ ☐ มีเครื่องลูกข่าย (Client) ในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสมกับการใช้งานในแต่ละหน่วยงาน ☐ มีอุปกรณ์ประกอบที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพต่อการใช้งานร่วมกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของแต่ละหน่วยงาน ☐ มีซอฟต์แวร์ที่ใช้เป็นระบบปฏิบัติการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ง่ายต่อการใช้งาน	☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการทางด้านเครือข่าย ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการทางด้านระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการทางด้านข้อมูล ที่ตอบสนองการเข้าถึงข้อมูลร่วมกัน รวมทั้งมีระบบการสำรองข้อมูลเพื่อป้องกันความเสียหายของข้อมูลที่เกิดขึ้น ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการด้านเว็บ ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายให้บริการด้านแฟ้มข้อมูลสำหรับให้บริการงานต่างๆ ☐ มีเครื่องลูกข่าย (Client) ในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสมกับการใช้งานในแต่ละหน่วยงาน ☐ มีอุปกรณ์ประกอบที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพต่อการใช้งานร่วมกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของแต่ละหน่วยงาน ☐ มีซอฟต์แวร์ที่ใช้เป็นระบบปฏิบัติการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ง่ายต่อการใช้งาน

ตารางเป้าหมายของแต่ละระดับ

คุณสมบัติ	ระดับเริ่มต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง
		☐ มีซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นระบบจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสม ☐ มีซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและวิเคราะห์การทำงานของระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ☐ มีซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมสำหรับรักษาความปลอดภัยของระบบ	☐ มีซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นระบบจัดเก็บฐานข้อมูลที่เหมาะสม ☐ มีซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นระบบจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสม ☐ มีซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและวิเคราะห์การทำงานของระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ☐ มีซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมสำหรับรักษาความปลอดภัยของระบบ
ระบบคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์	☐ Server (Network, Mail, Web, File) ☐ Client ☐ Printer ☐ Scanner ☐ LCD Projector	☐ Server (Network, Mail, Web, File, Printer) ☐ Client ☐ Notebook ☐ Printer ☐ Scanner ☐ LCD Projector	☐ Server (Network, Mail, Database, Web, File, Printer) ☐ Client ☐ Notebook ☐ Printer ☐ Scanner ☐ LCD Projector

ตารางเป้าหมายของแต่ละระดับ

คุณสมบัติ	ระดับเริ่มต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง
ระบบคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์	☐ Server (Network, Mail,Web,File) ☐ Client ☐ Printer ☐ Scanner ☐ LCD Projector	☐ Server (Network, Mail,Web,File,Printer) ☐ Client ☐ Notebook ☐ Printer ☐ Scanner ☐ LCD Projector	☐ Server (Network, Mail, Database,Web,File,Printer) ☐ Client ☐ Notebook ☐ Printer ☐ Scanner ☐ LCD Projector
ระบบคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์	☐ Operating System ☐ NAT Server Software ☐ DHCP Server Software ☐ Firewall Software ☐ Mail Server Software ☐ File Server Software ☐ ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสำหรับ Client ☐ ซอฟต์แวร์ประยุกต์เฉพาะทาง	☐ Operating System ☐ NAT Server Software ☐ DHCP Server Software ☐ Firewall Software ☐ Mail Server Software ☐ Database Management System Software ☐ Web Server Software ☐ File Server Software ☐ ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสำหรับ Client ☐ ซอฟต์แวร์ประยุกต์เฉพาะทาง	☐ Operating System ☐ NAT Server Software ☐ DHCP Server Software ☐ Firewall Software ☐ Mail Server Software ☐ Database Management System Software ☐ Web Server Software ☐ File Server Software ☐ ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสำหรับ Client ☐ ซอฟต์แวร์ประยุกต์เฉพาะทาง

ตารางเป้าหมายของแต่ละระดับ

คุณสมบัติ	ระดับเริ่มต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง
ระบบเครือข่าย	☐ Modem ☐ UPS ☐ Switch ☐ อุปกรณ์สายสัญญาณ	☐ Modem ☐ UPS ☐ Switch ☐ อุปกรณ์สายสัญญาณ	☐ Modem ☐ UPS ☐ Switch ☐ อุปกรณ์สายสัญญาณ

บทที่ ๕

การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผลแผนแม่บท ICT

การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้น เป็นการดำเนินการ เพื่อให้การนำเทคโนโลยีและการสื่อสารเกิดความคุ้มค่าและได้นำประโยชน์สูงสุด ส่วนการประเมินผลที่ได้รับจากการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารมาใช้นั้นเป็นส่วนช่วยในการวางแผนปรับปรุงเพื่อให้การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

องค์กรต่างๆ จึงได้มีการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับองค์กรของตนเอง การจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็เป็นวิธีปฏิบัติที่องค์กรจำนวนมากนำมาใช้และได้ผลเป็นอย่างดีเพราะบุคลากรในส่วนงานต่างๆ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบร่วมกัน

ดังนั้นการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเทศบาลตำบลหนองที่ ต้องการให้การดำเนินการต่างๆ มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงได้มีการกำหนดโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม

๕.๑ การบริหารจัดการ

ในการบริหารจัดการและการวัดประเมินผลแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ว่าประสบผลสำเร็จดังเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่นั้น ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่รับผิดชอบในการบริหารแผนในภาพรวม โดยให้ผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ ของแต่ละสำนัก/กอง ทำหน้าที่กำกับดูแลงานด้าน ICT ของแต่ละสำนักงาน โดยมีส่วนงานที่รับผิดชอบได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และหน่วยตรวจสอบภายใน ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

กำหนดให้แต่ละสำนัก/กอง รายงานผลการดำเนินงานต่อ ผู้บังคับบัญชาตามสายงานที่ขึ้นตรง ดังผังภาพแสดงความสัมพันธ์ของแผนฯ และการบริหารจัดการแผนฯ

คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลและข้าราชการทั้งสองสภา ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย เสนอแนะแผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ให้คำปรึกษาแนะนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานอื่นภายนอก ตลอดจนกำกับงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ พร้อมทั้งวางระเบียบเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ ระบบข้อมูลและการวางแผนระบบงานในอนาคต

ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับมีหน้าที่กำกับดูแลด้าน ICT ได้แก่

๑. นายกเทศมนตรีตำบลสระลงเรือ
๒. ปลัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่

คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นหัวหน้าส่วนราชการของแต่ละสำนัก/กอง ในหน่วยงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้แก่ หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล, ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน , ผู้อำนวยการกองคลัง, ผู้อำนวยการกองช่าง, ผู้อำนวยการกองการศึกษา, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน ICT และการนำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ไปสู่การปฏิบัติประสานงานร่วมมือดำเนินการการด้าน ICT ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ตลอดจนร่วมมือด้านการวางแผนและติดตามผลการดำเนินงานด้าน ICT ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๕.๒ การติดตามประเมินผล

การติดตามผลในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ICT ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่สามารถประเมินและติดตามจากการรวบรวมข้อมูลและผลลัพธ์จาก ส่วนย่อยคือการติดตามและประเมินผลจากตัวชี้วัดที่ใชวัดผลสำเร็จของแผนแม่บท ICT ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

บทที่ ๖ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ใช่วัดผลสำเร็จของแผนแม่บท ICT ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ในภาพรวม หรือวัดผล
กระทบสุดท้ายของการพัฒนา กำหนดได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ ICT ของ เทศบาลเมืองบ้านไผ่	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของท้องถิ่น	- เทศบาลเมืองบ้านไผ่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ เพิ่มมากขึ้นและสามารถตรวจสอบได้ - ผู้ใช้บริการมีความเชื่อมั่น ความเป็นธรรม โปร่งใส ในการบริหารจัดการ - ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการข้อมูลและระบบสารสนเทศอยู่ในเกณฑ์ระดับดี
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนา ICT เพื่อการบริหาร จัดการ และการให้บริการ (e-LocalAdmin)	- ปริมาณข้อมูลในทุกฐานข้อมูลเพิ่มขึ้น - เทศบาลเมืองบ้านไผ่มีศูนย์สารสนเทศที่สมบูรณ์และทันสมัย - รูปแบบการดำเนินการต่างๆ อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับการเป็นท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ของชุมชนในท้องถิ่น	- บุคลากรของท้องถิ่นมีทัศนคติที่ดีและมีความต้องการใช้ ICT ในการปฏิบัติการกิจเพิ่มมากขึ้น - บุคลากรของท้องถิ่นสามารถพัฒนาศักยภาพเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพิ่มมากขึ้น - สังคมภายในท้องถิ่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนา ICT เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ ท้องถิ่น	- จำนวนประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มีเพิ่มขึ้น - ท้องถิ่นมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอกเพิ่มมากขึ้น - ความพึงพอใจในการรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนดียิ่งขึ้น
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาทรัพยากร บุคคลเพื่อการทำงานภายใต้วัฒนธรรม อิเล็กทรอนิกส์ (e-Culture)	- จำนวนบุคลากรของท้องถิ่นทุกระดับได้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีจำนวนมากขึ้น - บุคลากรของท้องถิ่น มีขีดความสามารถในการใช้ ICT ในการปฏิบัติการกิจเพิ่มมากขึ้น - บุคลากรของท้องถิ่นมีความพึงพอใจในงานและผลงานของตนเองเพิ่มมากขึ้น

ภาคผนวก

คำสั่งเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ที่ ๑๐๙๗ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนเทคโนโลยีสารสนเทศเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ด้วยปัจจุบันการสื่อสารไร้พรมแดนเกิดขึ้นทั่วภูมิภาค สืบเนื่องจากการเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ และชุมชนอย่างรวดเร็ว ดังนั้นในการเตรียมการรับมือการเติบโตของสิ่งเหล่านี้ ให้ทันต่อโลกปัจจุบัน และเตรียมการรับมือการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอนาคตอีกทางหนึ่งด้วย

ในการนี้เพื่อเป็นการตอบสนองและเตรียมการรับมือการเติบโตของระบบสารสนเทศดังกล่าว และเพื่อให้มีผู้รับผิดชอบในการดูแล ปรับปรุง และแก้ไขระบบสารสนเทศในองค์กร จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๕ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ดังนี้

๑. ปลัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๖. หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๐. หัวหน้าฝ่ายบริการและเผยแพร่วิชาการ	กรรมการ/เลขานุการ
๑๑. นักวิชาการคอมพิวเตอร์	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการ ฯ มีอำนาจหน้าที่ ดูแล รับผิดชอบ ประชุม พิจารณา วิเคราะห์ ประเมินผลรวมถึงเสนอแนะ ปัญหา ข้อขัดข้อง ขั้นตอน การปรับปรุง แนวทางการแก้ไข และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ว่าที่ร้อยเอก

(วัทธิกร ทรงยศวัฒนา)

ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่

นายกเทศมนตรีเมืองบ้านไผ่

ประกาศเทศบาลเมืองบ้านไผ่
เรื่อง ประกาศใช้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

ด้วยเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศในการบริหารจัดการ ด้วยปัจจุบันการสื่อสารไร้พรมแดนเกิดขึ้นทั่วภูมิภาค สืบเนื่องจากการเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ และชุมชนอย่างรวดเร็ว ดังนั้นในการเตรียมการรับมือการเติบโตของสิ่งเหล่านี้ ให้ทันต่อโลกปัจจุบัน และเตรียมการรับมือการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอนาคตอีกทางหนึ่งด้วย

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่าง ทันทั่วทั้งที่ เทศบาลเมืองบ้านไผ่จึงขอประกาศใช้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นแนวทางหลักในการดำเนินการ ต่อไป

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ว่าที่ร้อยเอก

(วัทธิกร ทรงยศวัดนา)
ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่
นายกเทศมนตรีเมืองบ้านไผ่